

3505_Az_Qiyabi_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 3505 Əmtəə və xidmətlər bazarı statistikasını

1 Bazar xidmətləri dedikdə nə başa düşülür?

- Məhsulun müəyyən məsafəyə daşınması və emalıdır
- Bu zaman məhsulun maddi-əşya forması dəyişmir
Məmulatların emalıdır
Məhsulların istehsalı və çeşidlənməsidir
Ayrı-ayrı fərdlər üçün görülən işdir

2 Əmtəə və xidmətlər bazarı statistikasının əsas metodu hansıdır?

- Xüsusi statistik göstəricilər metodu
- Təkrar qruplaşdırma metodu
- Ümumiləşdirici göstəricilər metodu
Çoxölçülü qruplaşdırma metodu
Seçmə müşahidəsi metodu

3 Aşağıdakılardan doğru olanını göstərin:

- Bazar daxili və xarici qüvvələrin fəaliyyət göstərdiyi məkandır
- Bazar müxtəlif istehlak dəyərlərinin satıldığı meydandır
- Bazar kənd təsərrüfatı məhsullarının satıldığı məkandır
- Bazar sənaye və qeyri sənaye xarakterli məhsulların və xidmətlərin reallaşdırıldığı yerdir
- Bazar iqtisadi cəhətdən müstəqil olan alıcı və satıcı arasındakı münasibətlər sistemidir

4 IV blok göstəricilər nəyi əks etdirir?

- Bazarda tələb və təklifin nisbətini
- Bazarın miqyasını
- Onun inkişaf meyllərini
- bazarın maddi-texniki bazasını
Mal dövriyyəsinin həcmi

5 II blok göstəricilər nəyi səciyyələndirir?

- mal dövriyyəsinə
- malın hərəkəti
- mal ehtiyatlarını
- qiymətləri
bazar fəaliyyətinin iqtisadi səmərəliliyi

6 : I blok göstəricilər nəyi əks etdirir?

- mal dövriyyəsinə
- qiymətlərin səviyyəsini
- bazarın yerini
- bazarın ümumi vəziyyətini
mal ehtiyatlarını

7 Bazar statistikasının göstəricilər sistemi neçə iri blokdan ibarətdir?

- 6
- 2
- 3
- 4

- 5

8 Bazar proseslərinin son məqsədi nədən ibarətdir?

- istehlakçının tələbatını ödəməkdən
- malları barterlə dəyişmək
- malları nəqd pula satmaq
- sosial-iqtisadi səmərəliliyə nail olmaqdan
- satıcı üçün mənfəət təmin etməkdən

9 Bazar statistikasının I blok göstəricilərinə hansı göstəricilər aid edilir?

- Əmtələrin pula mübadiləsi prosesini əks etdirən göstəricilər
- Bazarın fəaliyyətinin iqtisadi səmərəsini, səmərəliliyini və sosial nəticələrini səciyyələndirən göstəricilər
- Bazarın informasiya, nəqliyyat, işçi qüvvəsi və maddi texniki bazası göstəriciləri
- Bazarın ümumi vəziyyətini kompleks səciyyələndirən göstəricilər
- Qiymətləri səciyyələndirən göstəricilər

10 Bazar statistikasının II blok göstəricilərinə hansı göstəricilər aid edilir

- Bazarın ümumi vəziyyətini kompleks səciyyələndirən göstəricilər
- Bazarın informasiya, nəqliyyat, işçi qüvvəsi və maddi texniki bazası göstəriciləri
- Bazarın fəaliyyətinin iqtisadi səmərəsini, səmərəliliyini və sosial nəticələrini səciyyələndirən göstəricilər
- Əmtələrin pula mübadiləsi prosesini əks etdirən göstəricilər
- Qiymətləri səciyyələndirən göstəricilər

11 Bazar statistikasının III blok göstəricilərinə hansı göstəricilər aid edilir?

- Bazarın informasiya, nəqliyyat, işçi qüvvəsi və maddi texniki bazası göstəriciləri
- Qiymətləri səciyyələndirən göstəricilər
- Bazarın ümumi vəziyyətini kompleks səciyyələndirən göstəricilər
- Əmtələrin pula mübadiləsi prosesini əks etdirən göstəricilər
- Bazarın fəaliyyətinin iqtisadi səmərəsini, səmərəliliyini və sosial nəticələrini səciyyələndirən göstəricilər

12 Əmtəə və xidmətlər bazarı statistikasının göstəricilər sistemi neçə qrup bloka bölünür?

- 4
- 7
- 6
- 3
- 5

13 Bazarın göstəricilər sisteminin əsasında hansı kateqoriyalar durur?

- ümumi dövriyyə
- tələb, təklif, əmtəə, qiymət, mal dövriyyəsi, mənfəət və .s.
- xalis dövriyyə
- ümumi buraxılış
- daxili dövriyyə

14 Ərzaq bazarı neçə mərhələ qrupuna ayrılır?

- 4
- topdan və istehlak bazarına
- 6
- 3
- 5

15 Ticarət vasitəçiləri kimi kimlər çıxış edə bilər?

dini təşkilatlar

- müxtəlif mülkiyyət formasından olan topdan, pərakəndə satıcılar, ticarət evləri, ictimai yaş məssisələri, birja müştəriləri
- tikinti təşkilatları
- dövlət məssisələri
- kənd təsərrüfatı kooperativləri

16 Alıcılar hansı qruplara ayrılırlar?

sənaye məssisələri

ticarət məssisələri

- emal edici məssisələr, distributorlar, son kütləvi istehlakçılar, əhali
- kənd təsərrüfatı məssisələri
- tikinti təşkilatları

17 Satıcılar hansı qruplara ayrılırlar?

Distributorlar

sənaye məssisələri

kənd təsərrüfatı məssisələri

fərdi istehsalçılar

- istehsalçılar, ticarət vasitəçiləri, müxtəlif idarə və təşkilatlar, əhali

18 Bazar tərəf müqabilləri hansı qruplara ayrılır?

- satıcılar və alıcılar
- idarə və təşkilatlar
- distributorlar
- istehsalçılar
- son istehlakçılar

19 Məhsul nədir?

Məssisənin yaratdığı müəyyən istehlak dəyərləridir .

İstehsalın son nəticəsidir

- Xammal və materialdan texnoloji üsullarla əldə olunan məmulatdır ;
- Emaldan keçmiş materialdır ;
- İstehsalı başa çatmış obyektidir ;

20 Xidmət nədir?

Məhsulların çeşidlənməsi və çəkilib-bükülməsidir ;

Məmulatların emalıdır ;

Ayrı-ayrı fərqlər üçün görülən işdir ;

- Fəaliyyətin elə növüdür ki, o məhsulun maddi-əşya formasını dəyişmir; Məhsulun müəyyən məsafəyə daşınmasıdır .

21 Ərzaq bazarı hansı qruplara bölünür?

Pərakəndə və alıcı bazarı

İstehsal və istehlak bazarı

İstehlak və alıcı bazarı

- Topdan və istehlak bazarı
- Topdan və istehsal vasitələri bazarı

22 Bazar tərəfmüqabillərinin təsnifatı hansılardır?

Alıcılar və xidmət sahələri

- Satıcılar və alıcılar

Ticarət təşkilatları və xidmət müəssisələri
Ticarət təşkilatları və topdansatış müəssisələri
Alıcılar və istehsal müəssisələri

23 Konyuktura sözünün mənası nədir?

- Nisbət
- Qiymət
- Birləşdirirəm
- Orta göstərici
- Göstərici

24 Əmtəə və xidmətlər bazarı statistikasının sahələrinə aiddir:

- İctimai iaşə statistikasısı
- Səhiyyə sttistikası
- Əhalinin həyat səviyyəsi statistikasısı
- Əhali statistikasısı
- Statistikanın ümumi nəzəriyyəsi

25 Əmtəə bazarının göstəricilər sisteminin əsasında nə durur?

- Statistikanın ümumi nəzəriyyəsi
- Bazar statistikanın metodları
- Sosial iqtisadi statistikanın metodologiyası
- Bazarın əsas sosial və iqtisadi kateqoriyaları
- Istehsal vasitələri və istehlak şeyləri bazarı

26 Əmtəə və xidmətlər bazarı statistikasının sahələr hansılardır?

- ictimai iaşə statistikasısı və xidmətlər staistikası
- iqtisadi statistika
- sosial statistika
- ticarət statistikasısı
- istehsal vasitələrinin topdansatışı statistikasısı, istehlak mallarının topdan və pərakəndə satışı statistikasısı, ictimai iaşə statistikasısı və xidmətlər staistikası

27 V blok göstəricilər nəyi əks etdirir?

- bazarın konyukturasını
- bazar fəaliyyətinin iqtisadi səmərəsini, səmərəliliyini və sosial nəticələrini
- mal dövriyyəsinin sürətini
- mal ehtiyatlarını və mal dövriyyəsinini
- qiymətlərin səviyyəsini

28 III blok göstəricilər nəyi xarakterizə edir?

- qiymətlərin səviyyəsini
- bazarın ümumi vəziyyətini
- tələb və təklif nisbətini
- mal ehtiyatlarını və malın hərəkətini
- bazarın miqyasını və əsas nisbətlerini

29 Bazar statistikasının funksional vəzifələri nədən ibarətdir?

- mal dövriyyəsinin ümumi həcmi hesablamaq
- bazarın böyüklüyünü öyrənmək
- bazarın coğrafiyasını öyrənmək
- statistik informasiyanı toplamaq, təhlil etmək və qiymətləndirmək

bölgəvi bazarların xüsusi çəkirlərini öyrənmək

30 Kommersiya nədir? Kommersiya nədir?

ticarətin sinonimidir

alqı-satqı formasıdır

mal mübadiləsinin anonimidir

- mənfəət əldə etməyə yönəldilən fəaliyyətdir
- ticarətin bir formasıdır

31 Bazarda rəqabət nədir? Bazarda rəqabət nədir?

satıcı ilə bazanın rəhbərliyi arasındakı mübarizədir

daha çox mal satmağa xidmət edən vasitədir

- satıcıların öz arasında gedən mübarizədir
- öz həmkarını sıxışdırıb bazardan çıxarmaq və bunun hesabına mümkün qədər çox mənfəət əldə etmək arzusudur
- bazarda alıcı ilə satıcı arasında gedən mübarizədir

32 Bazarda alqı-satqının əsas forması hansıdır?

- nəqd satış
- müqavilə ilə satış
- barter
- nisyə satış
- girovla satış

33 Bazarlar hansı qruplara ayrılır?

qeyri-ərzaq məhsulları bazarı

təbii xammal bazarları

kənd təsərrüfatı məhsulları bazarları

sənaye məhsulları bazarları

- istehsal vasitələri bazarı, istehlak malları bazarı, xidmətlər bazarı

34 Bazar statistikasının predmeti nədən ibarətdir?

bazar münasibətləridir

əmtə və xidmətlərdir

qiymətlərin səviyyəsi və dinamikasıdır

- miqdarda ölçülə bilən kütləvi bazar hadisə və prosesləridir
- tələblə təklifin nisbətidir

35 Bazar statistikasının rolu nədən ibarətdir?

- bütün bu proseslərə və məsələlər üzrə informasiya mənbəidir
- bazarın inkişaf xarakterinə dair məlumat toplayır
- qiymətlərin səviyyəsinə və inflyasiya proseslərinə dair informasiya mənbəidir
- istehlak bazarının malla təminatına dair informatordur
- malların iqtisadi və coğrafiya ərazidə hərəkəti proseslərini öyrənir

36 Bazar nədir?

daxili və xarici qüvvələrin fəaliyyət göstərdiyi məkandır

əmtə və xidmətlərin reallaşdığı məkandır

kənd təsərrüfatı məhsullarının satıldığı yerdir

- iqtisadi cəhətdən müstəqil olan alıcı və satıcı arasındakı münasibətlər sistemidir
- müxtəlif istehlak dərəcələrinin satıldığı meydandır

37 Aşağıdakı yarımblöklərdən hansı kommersiya riskini xarakterizə edən göstəriciyə aid edilir?

Bazarın dəyişməsi, sabitliyi və dövrülüyü

- marketing qərarlarının qəbulu riski
bazarın ümumi həcmində kiçik, orta və iri həcmli firmaların hissəsi
bazarda malların satışının ümumi həcmi
bazarda tələb-təklifin nisbətinin bölgəvi variasiyası

38 Aşağıdakı yarımblöklərdən hansı bazarın vəziyyətinin və inkişafının bölgəvi fərqlərini xarakterizə edən göstəriciyə aid edilir?

- bazarda tələb-təklifin nisbətinin bölgəvi variasiyası
istehsal (ticarət) güclərinin yüklənmə dərəcəsi
bazarın təsadüfi meyllərinin riski
Bazarın dəyişməsi, sabitliyi və dövrülüyü
bazarın bölgəvi quruluşu

39 Aşağıdakı yarımblöklərdən hansı işgüzar fəallığı xarakterizə edən göstəriciyə aid edilir?

özəlləşdirmə səviyyəsi: bazarın ümumi həcmində özəlləşdirilmiş müəssisələrin sayı və hissəsi
mülkiyyət formaları, təşkilat formaları və ixtisaslaşma üzrə bazarda çıxış edən firmaların sayı
bazarın bölgəvi quruluşu
tələbatın bölgəvi səviyyəsinin variasiyası

- sövdələrin sayı, ölçüsü, tezliyi və dinamikası

40 Aşağıdakı yarımblöklərdən hansı bazar mütənəsibliyini xarakterizə edən göstəriciyə aid edilir?

- tələb-təklifin nisbəti;
İstehlakçı potensialı: istehsal vasitələri bazarının tutumu (həcmi), istehlak şeyləri və xidmətlər bazarının tutumu;
investisiya riski
sifarişlər çantası, onun tərkibi, dolması və dinamikası
satışın, mal ehtiyatının və qiymətlərin vaxt və ərazi etibarlılığı ilə variasiya əmsalları

41 Bazar konyukturasını xarakterizə edən göstəricilər neçə blokda birləşdirilir?

- 6
- 10
- 9
- 8
- 7

42 Konyukturanın əsas göstəricisi nədən ibarətdir?

mal dövriyyəsinin həcmidir
mənfəət və rentabellikdir

- tələb və təklifdir, onun elastikliyi
mal dövriyyəsinin quruluşudur
malların kəmiyyət və keyfiyyətidir

43 Bazar konyukturasının indikatorları hansılardır?

satılan malların miqdarı
rentabellik
mənfəət

- qiymət, mal ehtiyatı və işgüzar fəallıq
əmtəə dövriyyəsinin həcmi

44 Risk nədir? Risk nədir?

işçi qüvvəsinin işə cəlb olunmasıdır
müəyyən fəaliyyət sahəsinə kapitalın yönəldilməsidir

uğurlu kommersiya fəaliyyətidir

- kommersiya uğursuzluluğuna düşər olmaq ehtimalıdır
yeni texnologiyaların tətbiqidir

45 Tələb təklifi üstələdikdə nə baş verir?

qiymətlərin səviyyəsi sabit qalır
qiymətlərin səviyyəsi aşağı düşür
mal dövriyyəsinin həcmi azalır

- inflyasiya baş verir
əhalinin sərəncamında olan pul kütləsi azalır

46 Tələbin neçə növü fərqləndirilir?

- 6
2
3
4
5

47 Tələbin neçə kateqoriyası fərqləndirilir?

- 2
6
4
5
3

48 Aşağıdakılardan hansı bazar konyukturasının indikatoru hesab edilir?

- İşgüzar fəallıq
Demoqrafik durum
Tələb
Təklif
Risk

49 Bazarda təklifin determinatoru kimi nə çıxış edir?

- Qiymət amılı
İnhisarçılıq
Risk səviyyəsi
Rəqabət mühiti
Tələbin səviyyəsi

50 Alıcı tələbi nədir?

- pulla təmin olunmayan istəkdir
bazarda pulla təmin olunan tələbatdır
tədiyyə qabiliyyətli tələbdir
bu və ya digər malı əldə etmək istəyidir
bazarda təklifin bir növüdür

51 Bazarda təklifin determinatoru kimi çıxış edən amil nədir?

- bazarda rəqabət aparanların sayı
vergilər
qiymətlərin səviyyəsi
bazarda tələbin səviyyəsi
xammal və hazır məhsullara dotaiyalar

52 Təklif nədir? Təklif nədir?

normal yaşayış üçün tələb olunan məhsulları əldə etmək istəyidir

- bazarda müəyyən dövrdə, müəyyən qiymətlə alıcılara təklif olunan və satılmalı olan əmtəələrin həcmidir
bazarda müəyyən həcmdə mal qalığıdır
müəyyən çeşiddə mallara olan tələbatdır
bazarda pulla təmin olunan tələbatdır

53 Bazar konyukturasını xarakterizə edən göstəricilər sistemi neçə yarımblökdən ibarətdir?

- 9
6
4
3
7

54 Bazar konyukturasının fərqləndirici xüsusiyyətləri hansılardır?

siyasi və psixoloji təsirlərdən az asılı olmasıdır

- variabellik, dövrülük və dinamiklikdir
qiymətləndirməyə imkan verən kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinə malikdir
ölçülməyə imkan verən əlamətlərdir
sosial-iqtisadi təsirlərə ləng reaksiya verməsidir

55 Tələbin əsas kateqoriyası aşağıdakılardan hansıdır

Əhali tələbi

- Makrotələb
Alıcı tələbi
Qiymət tələbi
Mövsümi tələb

56 Bazar konyukturası hansı fərqləndirici xüsusiyyətə malikdir?

Bazarın inhisarlaşma vəziyyətinin müəyyənləşdirilməsi

Qiymət stabilliyi, bazarın araşdırılması

Tədqiqatlılıq, anı qərar vermək

- Variabellik, dövrülük, dinamiklik
Bazarın bölgəvi xüsusiyyətlərinin aşkar edilməsi

57 Bazar konyukturası nədir?

Bazarda marketing tədqiqatları formasıdır

Bazarda istehlakçılarla istehsalçılar arasında baş verən münasibətlərin öyrənilməsi prosesidir

- Bazarda vəziyyəti müəyyən edən şəraitin məcmusudur
Bazarda alıcılarda satıcılar arasında münasibətlər məcmusudur
Rəqabət mühitinin qorunmasını təmin edən tədbirlər məcmusudur

58 Bazarın segmentləşdirilməsi dedikdə nə başa düşülür?

Bazarın məhsul və xidmətbölməsinə ayrılması

Məhsul qruplarının yaradılması

- İstehlakçılar qrupunun yaradılması
İstehsalçılar qrupunun yaradılması
Bazarın hissələrə bölünməsi

59 Bazar konyukturasının təhlili metodları hansılardır?

indekslər

nisbi kəmiyyətlər
orta kəmiyyətlər
mütləq kəmiyyətlər

- variasiya göstəriciləri, dinamika göstəriciləri, balanslar, elastiklik əmsalları və s.

60 Bazarda riskin növləri hansılardır?

- iş rejiminə əməl olunmaması
- müflisləşmə nəticəsində iflasa uğramaq investisiyanın itirilməsi, mənfəət əldə olunmaması və bazardan sıxışdırılıb çıxarılma
- başqa iştirakçıya xəsarət yetirilməsi
- qiymətin süni surətdə artırılması
- lüzümcüz xərclərə yol verilməsi

61 Konyuktura statistikasının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- dövlət orqanlarını lazımı məlumatlarla təmin etməkdən gələcək inkişafını proqnozlaşdırmaq onun iqtisadi inkişafa təsirini qiymətləndirmək bazarı hərtərəfli tədqiq etmək
- konyuktur informasiyanı toplamaq, işləmək, təhlil etmək və qiymətləndirmək

62 Konyuktura statistikasının predmeti nədir?

- bazarın bölgəvi quruluşudur
- dinamikliyidir
- dövrülüyüdür
- bazarın variabelliyidir
- kəmiyyət və keyfiyyətə qiymətləndirməyə imkan verən və konkret bazar şəraitini müəyyən edən kütləvi hadisə və proseslərdir

63 Bazar konyukturası dedikdə nə başa düşülür?

- bazarda baş verən hadisə və proseslər
- bazarda yaranmış konkret iqtisadi şərait
- bazarın quruluşu
- bazarın həcmi
- bazarın bölgəvi xüsusiyyətləri

64 Bazarların seqmentləşdirilməsi dedikdə nə başa düşülür:

- İstehlakçıların fərqli əlamətlər üzrə qruplaşdırılmasıdır
- istehlakçıların oxşar əlamətlərə görə müəyyən qruplara ayrılmasıdır
- alıcıların davranış tiplərinə görə fərqli əlamələr qzrə yekcins olmayan qruplaşdırılmasıdır
- əhalinin yekcins olmayan qruplara görə qruplaşdırılmasıdır
- İstehlakçıların müəssisənin tətbiq etdiyi texnologiyaya görə qruplaşdırılmasıdır

65 Bazarın statistik öyrənilməsinin mərhələlərini göstərin:

- Statistik materialların toplanması, cədvəllərdə verilməsi, nisbi göstəricilərin hesablanması
- İnformasiyanın toplanması, ümumiləşdirici göstəricilərlə təhlili, orta göstəricilərin hesablanması
- İnformasiyanın toplanması, sistemləşdirilməsi, təhlil
- Statistika müşahidəsi, qarşılıqlı əlaqələrin öyrənilməsi, cədvəllərdə verilməsi
- Statistik məlumatların yekunlaşdırılması, orta və nisbi göstəricilərin hesablanması, qrafiklərin qurulması

66 Bazarda baş verən hadisələrin qarşılıqlı əlaqəsini öyrənmək üçün hansı metoddan istifadə edilir?

İntensivlik əmsalından
Orta kəmiyyətdən
Dinamika sıralarının analitik göstəricilərindən

Nisbi kəmiyyətlərdən

- Reqressiya metodundan

67 Reklamın hərəkətmə əmsalı necə hesablanır?

b

$$\partial_{r1} = \frac{C}{S}$$

- a

$$\partial_{r1} = \frac{Q}{C}$$

d

$$I_v = \frac{V_1}{V_0}$$

c

$$\partial_{r1} = \frac{t}{n_s}$$

68 Orta qiymət necə hesablanır?

b

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{n}$$

a

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{\sum p}$$

- d

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{\sum q}$$

c

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{p}$$

69 Marketingdə makromühitə daxildir:

Rəqiblər

Mikromühit

- Təbii-ekoloji mühit
- Ticarət vasitələri
- Mal göndərənlər

70 Marketingdə mikromühitə daxildir:

- Əhalinin həyat şəraiti
- İqtisadiyyatın vəziyyəti
- Elmi-texniki nailiyyətlər
- Firmanın müştəriləri
- Maliyyə sisteminin vəziyyəti

71 Malların rəqabət qabiliyyəti hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- rəqabət qabiliyyəti əmsalı
- rəqabət qabiliyyəti indeksi
- rəqabət qabiliyyətinin parametrik indeksi
- rəqabət qabiliyyətinin fərdi və icmal indeksi
- malın fiziki həcm indeksi

72 Məhsulların və işlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsinin sosial-iqtisadi əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- Bu, əhalinin istehlak təlabatının daha dolğun ödənməsinə səbəb olur
- Müəssisənin rəqabət qabiliyyətini artırır
- əmək kollektivinin maddi marağını artırmağa imkan verir
- Məhsul buraxılışını artırmağı səbəb olur
- Bu, müəssisələrin maddi, maliyyə və əmək resurslarından istifadəsinin səmərəsini daha da artırmağa imkan verir

73 Firmanın xarici marketing mühitinə daxildir:

- Firmanın potensialı
- Ticarət vasitələri
- Firmanın marketoloqlarının bacarığı
- Fəaliyyətin coğrafi sərhədləri
- Firmanın təşkilat quruluşu

74 Firmanın daxili marketing mühitinə daxildir:

- Mikromühit
- Makromühit
- Firmanın təşkilat quruluşu
- Tebii-ekoloji mühit
- Əhalinin sosial-həyat şəraiti

75 Marketing tədqiqatının I alt sistemi hansı mərhələləri əhatə edir

- İnformasiyanın toplanması və yekunlaşdırma
- İnformasiyanın təhlili və proqnozlaşdırılmaması
- Marketing tədqiqatı üçün təkliflərin hazırlanması
- Marketing tədqiqatının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- Tədqiqatın planlaşdırılması, hazırlıq

76 Marketing tədqiqatının II alt sistemi hansı mərhələləri əhatə edir?

- İnformasiya mənbələrinin seçilməsi
- Problemin qoyuluşu, hipotezlərin irəli sürülməsi
- İnformasiyanın toplanması, yekunlaşdırılması
- Məlumatın təhlili, proqnozların verilməsi
- Tədqiqatın planlaşdırılması, proqramlaşdırılması mərhələsi

77 Marketing tədqiqatının neçə alt sistemi mövcuddur?

- 3

- 5
- 6
- 4
- 2

78 Reklam büdcəsinin quruluşu hansı maddələrdən ibarətdir?

- sosial müdafiəyə ayrımlar
- material xərcləri, reklam ərazisinin əldə edilməsi xərcləri, poçta, sərği xərcləri, qonararlar, komissiya xərcləri
- saır xərclər
- kredit üçün faizlər
- əmək haqqı

79 Reklam informasiyasının yayılmasının hansı vasitələrindən istifadə olunur?

- qrafiklərdən
- elektron tablolardan
- video mətnlərdən
- kütləvi informasiya vasitələrindən, vərəqələrin poçtla göndərilməsindən, xarici ekspozitsiyalardan, reklam qablaşdırmasından və s
- şəkillərdən

80 Reklamın neçə növü vardır?

- 3
- 4
- 5
- 6
- 2

81 Reklam nədir?

- alıcıları düzgün istiqamətləndirən vasitədir.
- alıcıları məlumatlandıran vasitədir
- təzə və cəlbədicə mallar haqqında informasiya vasitəsidir
- maddi texniki və maliyyə təminatı, iqtisadi-psixoloji əsaslandırma və strateji işləmə tələb edən mürəkkəb prosesdir
- tələb-təklifə təsir edən alətdir

82 İstehlak bazarının seqmentləşdirilməsinin neçə prinsipi vardır?

- 3
- 2
- 4
- 5
- 6

83 Seqmentləşdirmənin neçə meyarı vardır?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

84 Seqmentləşdirmə neçə pillədən ibarətdir?

- 4
- 5
- 6

2

● 3

85 Bazarın seqmentləşdirilməsi nədir?

potensial qrupları ayırmaq məqsədilə aparılan tədqiqatdır
hər bir qrup üzrə orta kəmiyyətlərin hesablanmasıdır
həmin qruplar üzrə yekunların çıxarılmasıdır
alıcılar müəyyən əlamətlər üzrə qruplara ayrılmasıdır

● istehlakçılar məcmusunun müəyyən əlamətlər üzrə bir sıra qruplara ayrılmasıdır

86 Panel nədir?

statistika üzrə mütəxəsisləridir
xüsusi müxbirlərdir
tədqiqat üçün ayrılan əhalidir
əhalinin xüsusi qruplarıdır

● seçilmiş istehlakçı ailələr məcmudur

87 Makromühit nədir?

onun işinə təsir göstərməyən qüvvələrdir

● bu xarici qüvvələr və amillərdir
bu firmanın fəaliyyəti ilə bilavasitə əlaqədar olan qüvvələrdir
bu təbii-coğrafi amillərdir
bu firmanın söylərindən asılı olaraq mövcud olan amillərdir

88 Mikromühit nədir?

● firmanın fəaliyyəti ilə bilavasitə əlaqədar olan mal satanlar, ticarət vasitəçiləri, müştərilər, rəqiblər və sairələrdir.
debitorlar
mal alanlar
bu firmanın fəaliyyətilə bilavasitə əlaqədar olmayan subyektlərdir
kreditorlar

89 Firmanın marketinq mühiti anlayışı necədir?

bu bazarın infrastrukturudur
qiymətlərin səviyyəsi və nisbətləridir
bazarda tələb-təklifin nisbətidir
bazarın həcmi və quruluşudur

● bu bazarda onun fəaliyyətinə təsir edən subyektlər və qüvvələr məcmudur

90 Marketinq tədqiqatının neçə alt sistemi sistemi vardır?

6

4

● 3

2

5

91 Marketinq tədqiqatı neçə mərhələdən ibarətdir?

6

4

3

2

● 5

92 Marketing tədqiqatı nədir?

bu, dövlət orqanlarının fəaliyyətinin ayrılmaz hissəsidir

bu, bazar hadisə və proseslərin səciyyələndirməkdən ibarətdir

- istənilən səviyyədə konkret marketing fəaliyyəti üçün tələb olunan məlumatların toplanması, işlənməsi, yekunlaşdırılması, təhlili və proqnozlaşdırılması sistemidir
- bu nəqsədyönlü fəaliyyətdir
ticarət müəssisələrinin bazardakı mövqeyini və inkişafını öyrənilməkdir

93 Zay məhsul nədir?

Öz istehlak xüsusiyyətlərini itirmiş məhsuldur

Uzun müddət müəssisənin anbarında yatıb qalan məhsuldur

- mövcud standartlara və texniki şərtlərə uyğun gəlməyən məhsuldur
- xarab olmuş məhsuldur
Pərakəndə şəbəkədə yatıb qalan məhsuldur

94 Seqmentləşdirmənin əhval-ruhiyyə prinsipi hansı əlamətlərlə xarakterizə olunur?

mal alınmasının əsaslandırılması

mal istehlakının intensivliyi

- bütün bunlar
- malın keyfiyyətinə və qiymətə münasibət
malın bəyənilmə vaxtı

95 Seqmentləşdirmənin psixografik prinsipləri hansılardır?

- bütün bunlar
- şəxsiyyətin tipi və mədəni səviyyəsi
həyat tərz
ictimai qrupu
ixtisası

96 Seqmentləşdirmənin sosial-demoqrafik prinsipi hansı göstəricilərlə səciyyələndirilir?

- bütün bunlar
- ailənin böyüklüyü, tipi, tərkibi və həyat sikli
əhalinin məşğuliyyəti, milli tərkibi cinsi və yaşı
əhalini gəliri
istehlakın cins-yaş əmsalları

97 Seqmentləşdirmənin coğrafi prinsipində hansı əlamətlər əsas götürülür?

urbanizasiya səviyyəsi

əhalinin sayı və sıxlığı

bölgənin iqtisadi inkişaf səviyyəsi və əhalinin həyat səviyyəsi

inzibati rayonlaşdırma

- bütün bu əlamətlər

98 Marketing tədqiqatı hansı mərhələrdən keçir?

- tədqiqat obyektini seçilir və predmeti formalaşdırılır
- marketing informasiyası toplanır və işlənir
tədqiqatın məqsəd və vəzifələri müəyyən edilir
tədqiqat üçün obyekt axtarılır
tədqiqatın subyektini ayırılır

99 Marketing tədqiqatının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

marketing tədqiqatının keçirilməsi metodologiyasını təkmilləşdirmək

marketing tədbirlərini planlaşdırmaq və yerinə yetirilməsinə nəzarət etmək
ticarət müəssisəsinin imkanlarını təhlil etmək, qiymətləndirmək və proqnozlaşdırmaq
marketing tədqiqatını təşkil etmək

- marketing informasiya-analitik məlumatlarla təmin etmək

100 Bazarda yeni malların kommersiya uğursuzluqlarının səbələrinin təhlili hansı nəticələr əldə etməyə imkan verir?

- bazarın kifayət qədər ətraflı öyrənilməməsi və marketing işçilərinin ixtisas səviyyəsinin aşağı olması
əhalinin iqtisadi durumunun nəzərə alınmaması
mövsumün nəzərə alınmaması
yerli xüsusiyyətlərin nəzərə alınmaması
demoqrafik durumun nəzərə alınmaması

101 Marketing tədqiqatının əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

özü üçün daha əlverişli bazar tapa bilmir
müqayisə aparmaqla nüəyyən rəqabət üstünlüyü əldə edə bilmir
o bazardakı vəziyyəti düzgün qiymətləndirə bilmir
firma özü və rəqibləri haqqında obyektiv məlumat əldə edə bilmir

- kommersiya riskinin səviyyəsini aşağı salır

102 Marketing nədir?

bu bərtet deməkdir

- bu mübadilə vasitəsilə tələbatın ödənilməsinə yönəldilən fəaliyyət növüdür
bu mübadilə deməkdir
bu alqı-satqı deməkdir
bu, mal dövriyyəsi deməkdir

103 Elastiklik əmsalının iqtisadi mahiyyəti nədir?

Amil əlamətinin nəticəyə təsirinin sıxlığını hesablamaq üçün istifadə edilir
Amil əlamətinin 1 faiz dəyişməsi nəticəsində nəticə əlamətinin orta kəmiyyətinin neçə faiz dəyişməsinin hesablamaq üçün istifadə edilir
Nəticə əlamətinin dəyişməsində amilin tutduğu hissə müəyyən edilir
Nəticə əlamətinin hansı istiqamətdə dəyişilməsini bildirir

- Amil əlamətinin 1% dəyişməsi nəticəsində nəticənin nə qədər dəyişməsinə bildirir

104 Aşağıdakılardan hansı qiymətin elastiklik əmsalının düsturudur?

d

$$E = \frac{\Delta p}{p} + \frac{\Delta x}{x}$$

- a

$$E = \frac{\Delta p}{p} ; \frac{\Delta x}{x}$$

b

$$E = \frac{\Delta y}{x} ; \frac{\Delta x}{y}$$

c

$$E = \frac{\Delta p}{p} * \frac{\Delta x}{x}$$

105 2015-ci ilin I rübündə şəhərin bazarlarında “A” əmtəəsinin satışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Bazarların №-si	1 kq qiyməti, man	Satılmışdır, min kq
1	6,2	50
2	8,0	40
3	11,0	30

“A” əmtəəsinin orta qiymətini müəyyənləşdirin

- 5.5
- 8.0
- 9.5
- 14.2
- 11.0

106 Üç bazarda bir növ məhsulun satışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Bazarlar	Məhsul vahidinin qiyməti, man	<u>Satısdan əldə olunan pul vəsaiti,</u> man
1	0,30	300
2	0,35	700
3	0,40	800

Əmtəənin orta satış qiymətini hesablayın:

- 0.70
- 0.65
- 0.36
- 0.75
- 1.2

107 İnflyasiya nəticəsində birinci ildə əmtəənin qiyməti əvvəlki ilə nisbətən 2 dəfə, ikinci ildə isə eyni ilə nisbətən üç dəfə artmışdır. Məlumdur ki, iki il ərzində qiymət 6 dəfə artmışdır. Qiymətin orta artım sürətini hesablayın.

- 3.5 dəfə
- 2.45 dəfə
- 3 dəfə
- 6 dəfə
- 2.0 dəfə

108 İnflyasiyanın səviyyəsinin müəyyən edilməsi üçün əsasən aşağıdakı göstəricilərdən hansından istifadə edilir?

- Əmtəə dövriyyəsi indeksi
- ÜDM-in fiziki həcm indeksi
- İstehlak mallarının fiziki həcm indeksi
- ÜDM-in deflyator indeksi
- Qiymətin elastiklik əmsalı

109 Pulun alıcılıq qabiliyyəti indeksi 8% azalarsa istehlak qiymətləri indeksi necə dəyişər?

- 8.7 % artar
- 8 % azalar
- 10 % artar
- 8.7 % azalar
- 8 % artar

110 Əsas və hesabat dövrlərində istehlak qiymətləri indeksi müvafiq olaraq 95 və 120% təşkil etmişdir. İnflyasiya normasını hesablayın

- 5%
- 30%
- 26%
- 20%
- 25%

111 Hesabat dövründə faktiki məhsul və xidmətlər istehsalı 120 min manat, müqayisəli qiymətlərlə isə 135 min manat məhsul və xidmətlər istehsal edilmişdir. Məlumat əsasən Ümumi Daxili Məhsulun deflyator indeksini hesablayın.

- 12.5%
- 88.9%
- 112.5%
- 120%
- 135%

112 Sabit tərkibli qiymət indeksi aşağıdakılardan hansı amilin hesabına qiymətlərin dəyişməsinə xarakterizə edir?

- Tezliklərin dəyişməsi hesabına
- Həm qiymət həm də miqdar amilinin dəyişməsi hesabına
- Məcmunun ümumi həcmində ayrı-ayrı vahidlərin hissəsinin dəyişməsi hesabına
- Orta kəmiyyətə gətirilən əlamətin qiymətlərinin dəyişməsi hesabına
- Cəkilərin dəyişməsi hesabına

113 Əgər məhsulun fiziki həcmi 20% azalsa, məhsulun dəyəri isə 15% yüksəlsə, qiymət indeksi nəyə bərabər olar?

- 135%
- 144%
- 120%
- 90%
- 117%

114 Laspeyresin hesabi orta qiymət indeksində çəki rolunda çıxış edir

- cari dövrün mal dövriyyəsi
- cari dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi
- əsas dövrün qiymətləri
- cari dövrün qiymətlərilə əsas dövrdəki mal dövriyyəsi
- əsas dövrün mal dövriyyəsi

115 Verilənlərdən hansı qiymətlərin dəyişməsi nəticəsində yaranan qənaət və ya artıq xərcin düsturudur?

n

$$\sum p_0 q_0 + \sum p_1 q_1$$

$$\frac{\sum p_1 q_1 + \sum p_0 q_0}{\sum p_0 q_0 + \sum p_0 q_1}$$

$$\frac{\sum p_1 q_1 + \sum p_0 q_0}{\sum p_0 q_0 + \sum p_0 q_1}$$

● a

$$\frac{\sum p_1 q_1 + \sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0 + \sum p_0 q_1}$$

116 Əmtəə dövriyyəsi indeksini qiymət indeksinə böldükdə alınan göstərici necə adlanır?

- Əmək məhsuldarlığı indeksi
- İstehsal xərcləri indeksi
- Dəyişən tərkibli indeks
- Fiziki həcm indeksi
- Sabit tərkibli qiymət indeksi

117 Əmtənin qiymət indeksini fiziki həcm indeksinə vurduqda alınan göstərici necə adlanır?

- Dəyişən tərkibli indeks
- Əmtəə dövriyyəsi indeksi
- Əmək məhsuldarlığı indeksi
- Maya dəyəri indeksi
- Sabit tərkibli indeks

118 Əgər məhsulun fiziki həcmi 5 % azalmış, məhsulun dəyəri isə 9 % yüksəlmişsə, qiymət indeksi nəyə bərabər olar?

- 87%
- 115%
- 75%
- 112%
- 67%

119 Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlər 15 % yüksələr, satılmış əmtənin həcmi 5% azalarsa, mal dövriyyəsi:

- 5% azalar
- 15% azalar
- 9% artar
- 20% artar
- 10% artar

120 Əgər dəyişən tərkibli indeks 112 % sabit tərkibli indeks 95 %-ə bərabər olarsa quruluş dəyişmələri indeksi nəyə bərabər olar?

- 106%
- 85%
- 132%
- 118%
- 123%

121 Aşağıdakı məlumatla əsasən hesabi orta qiymət indeksini hesablayın

Məhsullar	Məhsul vahidinin qiyməti, manat		? sas dövr? nisbət?n hesabat dövründə qiymətlərin dəyişməsi, %-i?
	? sas dövr	Hesabat dövrü	
A	6	8	Dəyişməmişdir
B	15	15	-3
C	10	15	-16

- 0.93
- 1.15
- 0.85
- 1.05
- 0.81

122 Aşağıdakı məlumata əsasən quruluş amilinin təsiri üzrə qiymət indeksini hesablayın

Məhsullar	Məhsul vahidinin qiyməti, manat		Məhsul vahidinin miqdarı, kq	
	? sas dövr	Hesabat dövrü	? sas dövr	Hesabat dövrü
A	6	8	20	40
B	15	15	200	210
C	10	15	90	110

- 0.75
- 0.96
- 0.86
- 1.25

Məhsullar	Məhsul vahidinin qiyməti, manat		Məhsul vahidinin miqdarı, kq	
	? sas dövr	Hesabat dövrü	? sas dövr	Hesabat dövrü
A	6	8	20	40
B	15	15	200	210
C	10	15	90	110

1.16

123 Aşağıdakı məlumata əsasən sabit tərkibli qiymət indeksini hesablayın

Məhsullar	Məhsul vahidinin qiyməti, manat		Məhsul vahidinin miqdarı, kq	
	? sas dövr	Hesabat dövrü	? sas dövr	Hesabat dövrü
A	6	8	20	40
B	15	15	200	210
C	10	15	90	110

- 0.75
- 1.26
- 1.15
- 1.06
- 1.14

124 Aşağıdakı məlumata əsasən dəyişən tərkibli qiymət indeksini hesablayın

Məhsullar	Məhsul vahidinin qiyməti, manat		Məhsul vahidinin miqdarı, kq	
	? sas dövr	Hesabat dövrü	? sas dövr	Hesabat dövrü
A	6	8	20	40
B	15	15	200	210
C	10	15	90	110

- 1.10
- 0.86
- 1.25
- 1.18
- 0.96

125 İstehsal edilmiş məhsullar üzrə ümumi qiymət indeksini hesablayın

Məhsullar	Məhsul vahidinin qiyməti, manat		Məhsul vahidinin miqdarı, kq	
	? sas dövr	Hesabat dövrü	? sas dövr	Hesabat dövrü
A	5	6	10	15
B	12	12	20	17
C	10	14	120	110

- 1.32
- 0.92
- 1.05
- 1.15
- 1.39

126 Aşağıdakı məlumatlara əsasən istehlak edilmiş məhsullar üzrə ümumi qiymət indeksini hesablayın

Məhsullar	Məhsul vahidinin qiyməti, manat		Məhsul vahidinin miqdarı, kq	
	? sas dövr	Hesabat dövrü	? sas dövr	Hesabat dövrü
A	2	2	10	15
B	3	4	200	220
C	5	4	120	110

- 1.32
- 0.95
- 1.09
- 1.15
- 1.02

127 a

Aşağıdakı məlumatlardan istifadə etməklə ümumi qiymət indeksini hesablamaq üçün hansı düsturdan istifadə etmək məqsədəuyğundur?

Əmtəələr	Mövcud qiymətlərdə əmtəə dövriyyəsi, mln man		Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlərin dəyişməsi
	Əsas	Hesabat	
A	5,0	7,0	+10
B	2,0	2,5	-20

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

d

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

● a

$$I_p = \frac{\sum i_p p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

128 Laspeyresin təklif etdiyi aqreqat qiymət indeksi hansıdır?

d

$$I_s = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

c

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

● a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

129 Paaşenin təklif etdiyi aqreqat qiymət indeksi hansıdır?

● a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

d

$$I_s = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

c

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

b

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

130 Aşağıda verilən düsturlardan hansı əmək məhsuldarlığının müştəqim göstəricisidir

a

$$M = \frac{M}{q} ;$$

c

$$C = \frac{Z}{q} ;$$

b

$$t = \frac{T}{q} ;$$

d

$$W = \frac{q}{T} \text{ və ya } W = \frac{qp}{T} ;$$

131 Aşağıdakılardan hansı Paaşenin qiymət indeksinin düsturudur?

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0} ;$$

c

$$I_s = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

132 Marşalın elastiklik əmsalı necə yazılır?

● a

$$E = \frac{\Delta P}{P} + \frac{\Delta X}{X}$$

d

$$E = \frac{\Delta P}{N} + \frac{\Delta X}{N}$$

c

$$E = \frac{\Delta P}{N} + \frac{\Delta X}{N}$$

b

$$E = \frac{\Delta P}{P} \times \frac{\Delta X}{X}$$

133 Quruluş dəyişikliyi təsirinin qiymət indeksinin düsturu necə yazılır?

b

$$i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

d

$$i_p = \frac{\sum p_1 \cdot q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 \cdot q_0}{\sum q_0};$$

c

$$i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

● a

$$i_p = \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0} + \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1}$$

134 Quruluş amilinin orta qiymətlərin dinamikasına təsirini müəyyən edən indeksi göstərin:

b

$$i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

d

$$i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

● a

$$I_p = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_0 \cdot q_0}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 \cdot q_0}{\sum q_0};$$

135 Sabit tərkibli orta qiymət indeksini göstərin:

d

$$I_p = \frac{\sum p_0 \cdot q_0}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 \cdot q_0}{\sum q_0};$$

● a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{I_p}}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

136 Dəyişən tərkibli orta qiymət indeksini göstərin

● a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_{A_i} (q_{A_i} + q_{B_i})}{\sum p_{B_i} (q_{A_i} + q_{B_i})}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{I_p}}$$

137 Silsilə qaydada ilə hesablanan fərdi qiymət indeksini göstərin

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

● a

$$i_p = \frac{p_i}{p_{t-1}}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_{A_t} (q_{A_t} + q_{B_t})}{\sum p_{B_t} (q_{A_t} + q_{B_t})}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

138 Ümumi orta harmonik qiymət indeksini göstərin:

d

$$I_p = \frac{\sum p_0 \cdot q_0}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 \cdot q_0}{\sum q_0};$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_{A_t} (q_{A_t} + q_{B_t})}{\sum p_{B_t} (q_{A_t} + q_{B_t})}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

● a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

139 Verilənlərdən hansı Fisherin ideal qiymət indeksinin düsturudur?

b

$$I_p = \frac{\sum p_{A_t} (q_{A_t} + q_{B_t})}{\sum p_{B_t} (q_{A_t} + q_{B_t})}$$

● a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} + \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

140 Verilənlərdən hansı Paaşenin aqreqat çəkili qiymət indeksinin düsturudur

b

$$I_p = \frac{\sum p_A (q_A + q_B)}{\sum p_B (q_A + q_B)}$$

• a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} + \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

141 Ərazi qiymət indeksinin düsturunu göstərin:

• a

$$I_p = \frac{\sum p_A (q_A + q_B)}{\sum p_B (q_A + q_B)}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} + \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} + \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

142 Verilənlərdən hansı Laspeyresin qiymət indeksinin düsturudur?

$$d \quad I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

• a

$$I_p = \frac{\sum p_0 \cdot q_0}{\sum q_0} \cdot \frac{\sum p_1 \cdot q_1}{\sum q_1}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} + \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} + \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1}$$

143 İnflyasiyanı ölçmək üçün manatın alıcılıq qabiliyyəti necə hesablanır?

d

$$I_{a,q} = \frac{1}{I_q}$$

• a

$$I_{a,q} = I_p \times I_q$$

b

$$i_p = \frac{p_t}{p_{t-1}}$$

c

$$I_{a,q} = \frac{i_p - i_q}{I_q}$$

144 İnflyasiya norması necə hesablanır?

b

$$N = \frac{(I_1 - I_0) \times 100}{I_0}$$

c

$$N = \frac{I_0 - I_1}{I_1}$$

d

$$N = \frac{I_1 + I_0}{I_0}$$

• a

$$N = \frac{I_0 \times 100}{I_1}$$

145 İstehlak qiymətləri indeksi verilənlərdən hansı düstürlə hesablanır?

b

$$I_z = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

• a

$$I_p^i = \frac{\sum i_p p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

d

$$I_z = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

c

$$I_z = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

146 Əgər ayrı-ayrı məhsullar üzrə qiymət indeksləri məlumdursa, onda Laspeyrisin ümumi qiymət indeksi necə olmalıdır?

$$I_z = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

• a

$$I_z = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_z = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

b

$$I_z = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

147 Verilənlərdən hansı qurluşun təsiri indeksidir

d

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

• a

$$I_z = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

b

$$I_z = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

148 Verilənlərdən hansı sabit tərkibli qiymət indeksidir

d

$$I_p = \sqrt{\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum p_1 q_1}}$$

• a

$$I_z = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

149 Eynicinsli məhsulların qiymətlərinin dinamikası öyrənilərkən ümumi indeksin hansı düsturündən istifadə olunur?

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

• a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

c

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

150 Əgər çəki məlum deyildirsə, onda qiymətin orta səviyyəsi necə hesablanır?

d

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{p}$$

b

$$\bar{p} = \frac{\sum Pq}{\sum n}$$

c

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{n}$$

• a

$$\bar{p} = \frac{\sum Pq}{\sum \frac{pq}{p}}$$

151 Yekcins mal vahidləri məcmusu üzrə qiymətin orta səviyyəsi hansı düstürlə hesablanır?

e

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{q}$$

d

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{p}$$

• a

$$\bar{P} = \frac{\sum Pq}{\sum n}$$

b

$$\bar{p} = \frac{\sum pq}{\sum p}$$

152 Sabit tərkibli qiymət indeksinin düsturu necə yazılır?

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} + \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

● a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} + \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1}$$

$$I_p = \frac{\sum p_1 (q_1 + q_0)}{\sum p_0 (q_1 + q_0)}$$

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

153 Dəyişən tərkibli qiymət indeksinin düsturu necə yazılır?

b

$$I_p = \sqrt{\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \cdot \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

● a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} + \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

154 Verilənlərdən hansı quruluş dəyişik-liyi qiymət indeksinin düsturudur?

$$c \quad I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

$$d \quad I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

$$b \quad I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

● a

$$I_p = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

155 Verilənlərdən hansı sabit tərkibli qiymət indeksinin düsturudur?

● a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

$$d \quad I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

$$c \quad I_p = \sqrt{\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} \cdot \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}}$$

$$b \quad I_p = \frac{\sum i_p q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

156 Ümumi daxili məhsulun deflyatoru hansı düstürlə hesablanır?

$$d \quad I_p = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

$$b \quad I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

c

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

• a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

157 e

2005-ci ilin I və II rübündə «A» əmtəsinin satışı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir:

Bazarın №-si	1 kq qiyməti man		Satışın həcm	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	6,2	7,0	50	35
2	8,0	9,0	40	40
3	11,0	11,8	30	25

Bu məlumatlar əsasında qiymətin sabit tərkibli indeksini hesablayın:

- 1.22
- 127.0
- 1.31
- 1.25
- 1.108

158 w

Məhsulların satışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Məhsul növləri	Satılmışdır, ədəd		Məhsul vahidinin qiyməti, man.	
	əsas	hesabat	əsas	hesabat
A	200	250	420,0	400,0
B	500	500	80,0	78,4

Ümumi qiymət indeksinin hesablayın:

- 0.957
- 1.169
- 1.713
- 0.260
- 1.123

159 Defilyator qiymət indeksi necə hesablanır?

Müqayisəli qiymətlərdə ümumi buraxılışın həcmi cari qiymətlərdə ümumi buraxılışa nisbət ilə
Müqayisəli qiymətlərdə ümumi buraxılışa nisbət ilə
buraxılışın həcmi cari qiymətlərdə ümumi buraxılışa nisbət ilə

- Cari qiymətlərdə ümumi buraxılış müqayisəli qiymətlərdə ümumi buraxılışa nisbət ilə

160 d

$$I_p = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum q_1} \times \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0} \text{ ifadəsi nəyin düsturudur?}$$

- Quruluş dəyişmələri indeksinin
- Dəyər indeksinin
- Aqrekat qiymət indeksinin
- Dəyişən tərkibli indeksin
- Sabit tərkibli indeksin

161 Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən ətin fərdi qiymət indeksini hesablayın:

Mehsulun adı	Satılmış mehsulun hecmi		Mehsul vahidinin qiyməti	
	Esas dövr	Hesabat dövrü	Esas dövr	Hesabat dövrü
süd (litr)	700	650	3	3,5
et (kq)	550	600	8	9
diyu (kq)	400	500	2	3

- 1.125
- 1.40
- 1.50
- 0.875
- 0.5

162 Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən diyunün fərdi qiymət indeksini hesablayın:

Mehsulun adı	Satılmış mehsulun hecmi		Mehsul vahidinin qiyməti	
	Esas dövr	Hesabat dövrü	Esas dövr	Hesabat dövrü
süd (litr)	700	650	3	3,5
et (kq)	550	600	8	9
diyu (kq)	400	500	2	3

- 1.15
- 0.865
- 1.50
- 1.40
- 1.05

163 Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən südün fərdi qiymət indeksini hesablayın:

Mehsulun adı	Satılmış mehsulun hecmi		Mehsul vahidinin qiyməti	
	Esas dövr	Hesabat dövrü	Esas dövr	Hesabat dövrü
süd (litr)	700	650	3	3,5
et (kq)	550	600	8	9
diyu (kq)	400	500	2	3

- 1.17

1.50
0.875
1.05
1.40

164 İstehlak qiymətləri indeksinin orta hesabla 1,117 olduğunu bilərək, manatın alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın.

0.905
● 0.895
1.033
0.982
0.928

165 İstehlak qiymətləri indeksinin orta hesabla 1,027 olduğunu bilərək, manatın alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın.

0.928
0.905
● 0.974
0.982
0.912

166 İstehlak qiymətləri indeksinin orta hesabla 1,015 olduğunu bilərək, manatın alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın.

1.033
0.905
0.928
● 0.985
0.982

167 Əhalinin nominal gəlirləri əsas ildəkinə nisbətən 15,0% pulun alıcılıq qabiliyyətinin isə 2 % artdığı halda, real gəlirlərin necə dəyişdiyini tapın

26,5%
15,8%
20,2%
● 17,3%
24,4%

168 Əhalinin nominal gəlirləri əsas ildəkinə nisbətən 19,0% pulun alıcılıq qabiliyyətinin isə 2 % artdığı halda, real gəlirlərin necə dəyişdiyini tapın

26,5%
15,8%
20,2%
● 21,4%
24,4%

169 2012-ci ildə buğdanın bir kiloqramının qiymətinin 18 qəpik, 2013-ci ildə isə 21 qəpik olduğunu bilərək buğdanın qiymətini neçə faiz artdığını hesablayın:

36.7%;
34.7%;
● 16.7%;
66.6%
13.7%

170 2012-ci ildə buğdanın bir kiloqramının qiymətinin 24 qəpik, 2013-ci ildə isə 29 qəpik olduğunu bilərək buğdanın qiymətini neçə faiz artdığını hesablayın:

- 40.5%
- 35.7%;
- 20.8%
- 34.7%;
- 36.7%;

171 2012-ci ildə nominal ümumi daxili məhsulun həcmnin 45 mlrd. manat, mal və xidmətlərin ümumi qiymət indeksinin 1.15 olduğunu bilərək real ümumi daxili məhsulun həcmi hesablayın:

- 60 mlrd. manat;
- 21.3 mlrd. manat;
- 35 mlrd. manat, .
- 44.5 mlrd. manat,;
- 39.1 mlrd. manat,;

172 2012-ci ildə nominal ümumi daxili məhsulun həcmnin 25 mlrd. manat, mal və xidmətlərin ümumi qiymət indeksinin 1.15 olduğunu bilərək real ümumi daxili məhsulun həcmi hesablayın:

- 21.7 mlrd. manat;
- 35 mlrd. manat, .
- 44.5 mlrd. manat,;
- 60 mlrd. manat;
- 38 mlrd. manat,;

173 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə mal və xidmətlərin qiymətinin orta hesabla 6 % artdığını bilərək pulun alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın:

- 0.864
- 0.943
- 0.862
- 0.875
- 0.858

174 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə mal və xidmətlərin qiymətinin orta hesabla 21 % artdığını bilərək pulun alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın:

- 0.858
- 0.826
- 0.864
- 0.862
- 0.875

175 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə mal və xidmətlərin qiymətinin orta hesabla 25 % artdığını bilərək pulun alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın:

- 0.47
- 0.55
- 0.71
- 0.13
- 0.80

176 Dəyişən tərkibli qiymət indeksinin 0.96, quruluş dəyişikliyi qiymət indeksinin 0.87 olduğunu bilərək sabit tərkibli qiymət indeksini hesablayın:

- 1.103
- 1.365

1.268
0.875
0.858

177 Dəyişən tərkibli qiymət indeksinin 0.8, sabit tərkibli qiymət indeksinin 1.15 olduğunu bilərək quruluşun təsiri indeksini hesablayın

- 0.695
- 1.108
- 0.985
- 0.858
- 1.122

178 Dəyişən tərkibli qiymət indeksinin 1.1, sabit tərkibli qiymət indeksinin 0.98 olduğunu bilərək quruluşun təsiri indeksini hesablayın:

- 0.985
- 1.108
- 1.122
- 0.858
- 0.875

179 Ticarət şəbəkəsində cari dövrdə mal dövriyyəsinin $\sum q_1 p_1 = 720$ min man., əsas dövrün qiymətlərində isə $\sum q_1 p_0 = 680$ min man. olduğunu bilərək, qiymət indeksini hesablayın.

- 1.058
- 0.955
- 0.998
- 0.994
- 0.988

180 Ticarət şəbəkəsində cari dövrdə mal dövriyyəsinin $\sum q_1 p_1 = 400$ min man., əsas dövrün qiymətlərində isə $\sum q_1 p_0 = 340$ min man. olduğunu bilərək, qiymət indeksini hesablayın.

- 1.176
- 0.998
- 0.994
- 0.988
- 0.972

181 Ticarət şəbəkəsində cari dövrdə mal dövriyyəsinin $\sum q_1 p_1 = 625$ min man., əsas dövrün qiymətlərində isə $\sum q_1 p_0 = 550$ min man. olduğunu bilərək, qiymət indeksini hesablayın.

- 0.957
- 0.988
- 1.136
- 0.934
- 1.998

182 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas dövrdə 280 man, hesabat dövründə isə 320 man olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə 5% atılmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 6,7%
- 7,4%
- 8,5%
- 14,3%
- 8,8%

183 Ticarət sahəsində çalışan işçilərin nominal gəlirləri əsas ildəkinə nisbətən hesabat ilində 30 % artmışdır; həmin dövrdə manatın alıcılıq qabiliyyəti 6,0 % aşağı düşmüşdür; real gəlirlərin necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 122,2%
- 112,8%
- 115,4 %
- 118,8%
- 124,6%

184 Ticarət firmasında çalışan işçilərin nominal əmək haqqı əsas ildəkinə nisbətən hesabat ilində 25 % atılmış, istehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə həmin dövrdə 8,0 yüksəlmişdir. Real əmək haqqının necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 110,8%
- 115,7%
- 113,4%
- 118,2%
- 112,4%

185 2011-ci ildə ticarətdə çalışan işçilərin orta aylıq nominal əmək haqqının 316 manat olduğunu, manatın alıcılıq qabiliyyətinin 2% artdığını, 2012-ci ildə isə bu göstəricilərin uyğun olaraq 356 manat və 5% olduğunu bilərək, 2011-ci ildəkinə nisbətən 2012-ci ildə real əmək haqqının necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 115,8%
- 112,6%
- 124,2%
- 116,0%
- 120,4%

186 Ticarət mərkəzində məhsul satışına dair verilən $\sum p_0q_0=43000$ man, $\sum p_1q_1=76800$ man, $\sum p_0q_1=72000$ man məlumatına əsasən mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 1,067
- 0,937
- 0,846
- 0,597
- 1,786

187 Ticarət işçilərinin nominal əmək haqqının III rübdə 1284 man. olduğunu, pulun alıcılıq qabiliyyətinin 5% aşağı düşdüyü, IV rübdə isə bu göstəricilərin uyğun olaraq 1368 man və 3% təşkil etdiyini bilərək, real əmək haqqının dinamikasını hesablayın

- 104,5%
- 106,5 %
- 112,8%
- 110,2%
- 108,8%

188 Mal satışı və bazar qiymətləri haqqında verilən $\sum p_0q_0=480\ 000$ min; $\sum p_1q_1=525\ 000$ man, $\sum p_0q_1=540\ 000$ man. məlumatına əsasən əhalinin əldə etdiyi qənaətin məbləğini hesablayın

- 60 min man; artıq xərc
- 45 min man; artıq xərc
- 45 min man. qənaət
- 25 min man. qənaət
- 15 min man; qənaət

189 Ticarət müəssisəsinin aşağıda verilən məlumatına əsasən: $\sum p_0q_0=3440$ min man, $\sum p_1q_1= 4280$ min man, $\sum p_0q_1=3530$ min man, ümumi qiymət indeksini hesablayın

- 118,4 %
- 124,4%
- 102,6 %
- 82,5 %
- 121,2%

190 Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksləri əsas dövrdə 1,08, hesabat dövründə isə 1,05 olmuşdur. İnflyasiya normasını hesablayın

- 2,550%
- 2,882%
- 3,083%
- -2,778%
- 2,650 %

191 Ticarət mərkəzində taxıl məhsulları satışına dair verilən $\sum q_1p_0=134000$ man, $\sum p_0q_1= 174000$ man, $\sum p_0q_1=302200$ man. məlumata əsasən mal dövriyyəsinin ümumi qiymət indeksini hesablayın.

- 129,8%
- 114,3%
- 95,8%
- 87,5%
- 113,6 %

192 Firmanın mağazalarında çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 300 man, cari ildə isə 330 man olmuşdur. Cari ildə istehlak qiymətlərinin səviyyəsi 3% aşağı düşmüşdür. Real əmək haqqının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 1,340
- 0,909
- 1,134
- 1,260
- 1,100

193 Ticarət işçilərinin nominal əmək haqqının əsas ildə 3600 man, cari ildə 3840 man olduğunu, pulun alıcılıq qabiliyyətinin isə həmin dövrdə 5,5 % aşağı düşdüyünü bilərək, real əmək haqqının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 1,185
- 1,067
- 1,088
- 1,120
- 1,008

194 İstehlak qiymətləri indeksinin orta hesabla 1,046 olduğunu bilərək, manatın alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın.

- 0,982
- 0,905
- 0,928
- 0,956
- 1,033

195 Ticarət firmasında cari dövrdə 88 mln.man ərzaq malları və 64 mln.man. qeyri-ərzaq malları satılmışdır. Əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə ərzaq mallarının qiyməti orta hesabla 5%, qeyri-ərzaq mallarının qiyməti isə 4 % atmışdır. Hər iki mal qrupu üzrə birlikdə ümumi qiymət indeksini hesablayın.

- 1,088
- 1,050
- 1,041
- 1,16
- 1,046

196 Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksləri əsas dövrdə 1,15 hesabat dövründə isə 1,25 olmuşdur. İnflyasiya normasını hesablayın.

- 11,2%
- 10,9%
- 9,2%
- 8,7%
- 10,2 %

197 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 250 man, cari ildə isə 300 man olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 5 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdini müəyyən edin

- 1,205
- 1,143
- 1,183
- 1,250
- 1,384

198 İstehlak qiymətləri indeksinin 2011-ci ildə 1,025, 2012-ci ildə isə 1,038 olduğunu nəzərə alaraq inflyasiya normasını hesablayın

- 1,38%
- 1,02 %
- 0,98%
- 0,96 %
- 1,27 %

199 Əgər dəyişən tərkibli qiymət indeksi 1,26-ya, quruluş dəyişmələri indeksi isə 1,05-ə bərabədirsə, sabit tərkibli qiymət indeksi nəyə bərabər olar?

- 1.05
- 1.2
- 0.95
- 1.30
- 1.32

200 Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə əmtəənin qiymətinin 15% yüksəlmiş, orta qiymətin dinamikasına satışın quruluşunun təsiri 6% aşağı düşmüşsə, orta qiymətlərin dinamikası necə dəyişmişdir?

- 1.01
- 1.1
- 1.081
- 1.05
- 1.12

201 Fərdi indekslər nəyin dəyişməni xarakterizə edir?

- Bircinsli elementlər qrupunun
- Bircinsli olmayan elementlərin
- Bircinsli və bircins olmayan elementlərin
- Ayrı-ayrı bircinsli elementlərin
- Məcmunun bütövlükdə dəyişməsini

202 Məcmu vahidlərini əhatə etmə səviyyəsinə görə indekslər aşağıdakılardan hansında daha doğru ifadə edilmişdir:

- Fərdi və kütləvi
- Vahid, qrup və ümumi
- Fərdi və qrup
- Vahid və ümumi
- Fərdi, qrup və ümumi

203 Əmtəə dövriyyəsi necə hesablanır?

- $P = Q \times D$
- $D = Q + P$
- $D = Q / P$
- $D = Q \times P$
- $D = Q - P$

204 Əmtəə dövriyyəsinin fiziki həcm indeksini qurmaq üçün satılmış məhsulun miqdarına hansı çəkini əlavə etmək lazımdır?

- Əmək məhsuldarlığını
- Əmək tutumunu
- İşçilərin sayını
- Maya dəyərini
- Əmtəənin qiymətini

205 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə qiymətlərin 15 % aşağı düşdüyünü bilərək pulun alıcılıq qabiliyyətini hesablayın?

- 95%
- 115%
- 85%
- 120%
- 118%

206 Empirik elastiklik əmsalı nəyi göstərir?

- Amilin 1% dəyişməsi qiymətlərin necə dəyişməsinə
- Amil əlamətinin dəyişməsinə qiymətlərin orta ölçüsünün təsiri
- Qiymətin orta ölçüsünü
- Amil əlamətilə nəticə əlamətiarasındakı sıxlığı
- Amil əlaməti ilə qiymətlər arasında əlaqənin mövcudluğunu

207 Dəyişən tərkibli qiymət indeksi 105% , sabit tərkibli qiymət indeksinin isə 96% olduğunu bilərək quruluş dəyişikliyi indeksini hesablayın.

- 109.38%
- 91%
- 201%
- 105.00%
- 101.00%

208 Sabit tərkibli qiymət indeksinin 106 % , quruluş dəyişikliyi indeksinin 85% olduğunu bilərək dəyişən tərkibli qiymət indeksini hesablayın.

- 106%
- 191%
- 121%
- 90%

80%

209 Verilən məlumatlara əsasən A məhsulunun orta qiymətini hesablayın: 01.01.2013-14; 21.01.2013-18; 23.01.2013-16; 28.01.2013 -25

- 16
- 18.25
- 18
- 18.5
- 20

210 Verilən məlumatlara əsasən A məhsulunun orta qiymətini hesablayın: 01.01.2013-15; 01.02.2013-18; 01.03.2013-16; 01.04.2013 -25

- 16
- 18.7
- 18
- 18.5
- 20

211 Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksləri əsas dövrdə 1,17 hesabat dövründə isə 1,34 olmuşdur. İnflyasiya normasını hesablayın.

- 11,2%
- 10,9%
- 14,5%
- 2,3%
- 10,2 %

212 Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksləri əsas dövrdə 1,3 hesabat dövründə isə 1,41 olmuşdur. İnflyasiya normasını hesablayın.

- 11,2%
- 8,5%
- 9,2%
- 10,9%
- 10,2 %

213 Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksləri əsas dövrdə 1,25 hesabat dövründə isə 1,35 olmuşdur. İnflyasiya normasını hesablayın.

- 11,2%
- 8%
- 9,2%
- 10,9%
- 10,2 %

214 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 270 man, cari ildə isə 350 man olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 5 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdini müəyyən edin.

- 1.384
- 1.183
- 1.250
- 1.205
- 1.143

215 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 480 man., cari ildə isə 500 man. olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 5 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdini

müəyyən edin.

- 1.023
- 1.083
- 0.050
- 0.205
- 0.992

216 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 530 man., cari ildə isə 650 man. olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 10 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdini müəyyən edin.

- 1.077
- 1.083
- 1.050
- 1.205
- 1.115

217 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 600 man., cari ildə isə 650 man. olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 8 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdini müəyyən edin.

- 1.023
- 1.083
- 1.050
- 1.205
- 1.000

218 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 400 man., cari ildə isə 500 man. olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 10 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdini müəyyən edin.

- 1.384
- 1.183
- 1.250
- 1.205
- 1.140

219 Ticarətdə çalışan işçilərin ortaaylıq nominal əmək haqqı əsas ildə 300 man., cari ildə isə 350 man. olmuşdur. İstehlak qiymətlərinin səviyyəsi isə orta hesabla 5 % artmışdır. Real əmək haqqının necə dəyişdini müəyyən edin.

- 1.384
- 1.183
- 1.250
- 1.110
- 1.143

220 Əhalinin nominal gəlirləri əsas ildəkinə nisbətən 18,0% pulun alıcılıq qabiliyyətinin isə 2,2% artdığı halda, real gəlirlərin necə dəyişdiyini tapın

- 26,5%
- 20,6%
- 20,2%
- 15,8%
- 24,4%

221 2011-ci ilə nisbətən 2012-cu ildə pambığın qiymətinin 21.4% artdığını, 2012-cu ildə pambığın bir kiloqramının qiymətinin 17 qəpik olduğunu bilərək 2011-ci il üçün pambığın qiymətini hesablayın:

- 14 manat.
- 16 qəpik
- 15 manat;
- 14 qəpik;
- 17 qəpik;

222 2011-ci ildə buğdanın bir kiloqramının qiymətinin 14 qəpik, 2012-ci ildə isə 19 qəpik olduğunu bilərək buğdanın qiymətini neçə faiz artdığını hesablayın:

- 35.7%;
- 0.875 %
- 36.7%;
- 34.7%;
- 0.858%

223 Mineral məhsullar bölməsində xam neft mal qrupunun xüsusi çəkisinin 0.335, bu qrupun qiymət indeksinin 1.28, mazut mal qrupunun xüsusi çəkisinin 0.317, bu qrupun qiymət indeksinin 1.44, dizel yanacağı mal qrupunun xüsusi çəkisinin 0.348, bu qrupun qiymət indeksinin 1.20 olduğunu bilərək mineral məhsullar bölməsi üzrə ümumi qiymət indeksini hesablayın:

- 0.858;
- 1.48;
- 1.30;
- 1.35;
- 0.875;

224 2012-ci ildə nominal ümumi daxili məhsulun həcmi 38 mlrd. manat, mal və xidmətlərin ümumi qiymət indeksinin 1.17 olduğunu bilərək real ümumi daxili məhsulun həcmi hesablayın

- 32.5 mlrd. manat;
- 60 mlrd. manat
- 44.5 mlrd. manat
- 38 mlrd. manat,;
- 35 mlrd. manat,.

225 Əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin səviyyəsi orta hesabla əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 8% artmışdır. Manatın alıcılıq qabiliyyətinin necə dəyişdiyini tapın

- 0,982
- 0,950
- 0,935
- 0,910
- 0,926

226 Əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə istehlak qiymətləri orta hesabla 8 % artmışdırsa, manatın alıcılıq qabiliyyətinin necə dəyişdiyini tapın.

- 1,045
- 0,955
- 1,065
- 1,087
- 0,926

227 İnflyasiyanın səviyyəsini ümumi şəkildə səciyyələndirmək üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- xidmətlərin qiymət indekslərindən
- toplu qiymət indekslərindən
- fərdi qiymət indekslərindən
- ümumi qiymət indeksindən

- istehlak qiymətləri indeksindən və ümumi daxili məhsulun defilyatoru indeksindən

228 Statistika təcrübəsində istehlak qiymətləri üzrə hansı subindekslər hesablanır?

əzcazçılıq məhsulları üzrə
tikinti məhsulları üzrə
kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə
sənaye məhsulları üzrə

- ərzaq səbəti üzrə, qeyri-ərzaq malları səbəti üzrə və pullu xidmətlər toplusu

229 Qiymətlərin səviyyəsinə müəyyən amilin təsiri öyrənilərkən hansı metoddan istifadə olunur?

paralel sıraların müqayisəsi
variasiya genişliyi
orta xətti uzaqlaşma
variasiya əmsalı

- empirik elastiklik əmsalı

230 Pərakəndə satış qiymətlərinin quruluşunda hansı ünsürləri göstərə bilərsiniz?

- istehsalçının topdansatış qiyməti, topdan və pərakəndə ticarətin qiymət əlavəsi
rabitə xərcləri
nəqliyyat xərcləri
istehsalçının buraxılış qiyməti
inzibati təsərrüfat xərcləri

231 İstehsalçının topdansatış qiyməti hansı ünsürlərdən ibarətdir?

vergilər
əmək haqqı və sosial müdafiə fonduna ayırmalar
xammal və materiallar
yanacaq və enerji

- xərclər və mənfəət

232 Qiymət statistikasının göstəriciləri neçə blokdan ibarətdir?

- 2
- 7
- 8
- 6
- 4

233 İnflyasiya nədir?

pul kütləsilə dövriyyədə olan mal kütləsi arasında bərabərlikdir
malın qiymətdən düşməsidir
dövriyyədə olan pulun çatışmazlığıdır
malların ticarət şəbəkəsində yığılıb qalmasıdır

- mal kütləsi ilə pul kütləsi arasındakı bərabərliyin pozulması nəticəsində pulun qiymətdən düşməsidir

234 İndeksələr hesablanır:

Kəmiyyətlərin hissəsi
Kəmiyyətlərin cəmi
Kəmiyyətlərin fərqi
Kəmiyyətlərin hasili

- Kəmiyyətlərin nisbəti

235 Dəyişən tərkibli qiymət indeks 118 % - ə , qiymətin quruluş dəyişikliyi indeksi 107 % - ə bərabər olarsa, sabit tərkibli qiymət indeksini hesablayın

- 125
- 111
- 110
- 115
- 106

236 Ümumi Daxili Məhsulun deflyator indeksi hansı indeksə əsasən hesablanır?

- Fişerin qiymət indeksinə əsasən
- Laspeyresin fiziki həcm indeksinə əsasən
- Paaşenin fiziki həcm indeksinə əsasən
- Laspeyresin qiymət indeksinə əsasən
- Paaşenin qiymət indeksinə əsasən

237 İstehlak qiymətləri indeksini başqa necə adlandırırlar?

- Həyatın dəyəri indeksi
- Həyat səviyyəsi indeksi
- İnflyasiya indeksi
- Qiymət indeksi
- Əhalinin gəlirləri indeksi

238 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə mal və xidmətlərin qiymətinin orta hesabla 16 % artdığını bilərək pulun alıcılıq qabiliyyəti indeksini hesablayın:

- 0.806
- 0.875;
- 0.862;
- 0.864
- 0.858;

239 Mal dövriyyəsi indeksinin 1.063 , mal dövriyyəsinin fiziki həcm indeksinin 0.985 olduğunu bilərək, ümumi qiymət indeksini hesablayın:

- 0.858;
- 1.089;
- 1.079;
- 1.179;
- 0.875;

240 Dəyişən tərkibli qiymət indeksinin 0.868, quruluş dəyişikliyi qiymət indeksinin 0.686 olduğunu bilərək sabit tərkibli qiymət indeksini hesablayın:

- 0.858
- 0.875
- 1.268
- 1.365
- 1.265

241 Dəyişən tərkibli qiymət indeksinin 1.06, sabit tərkibli qiymət indeksinin 0.985 olduğunu bilərək quruluşun təsiri indeksini hesablayın

- 1,076
- 0.858;
- 0.985;
- 1.108;

242 MHS-də ictimai təşkilatların və dövlət idarələrinin xidməti nəyin əsasında qiymətləndirilir?

- Mənfəətin məbləği ilə;
- FOB və SİF qiymətilə;
- Orta qiymətilə;
- Müqayisəli qiymətlərlə;
- Maya dəyəri ilə;

243 İstehsalçı qiymətindən məhsullara xalis vergiləri çıxıldıqdan sonra alınan qiymətə MHS-də nə ad verirlər?

- FOB və SİF qiyməti;
- Satış qiyməti;
- İstehsalçı qiyməti;
- Əsas qiymət;
- Orta qiyməti;

244 Analitik məqsədlərlə mal və xidmətlərin umumi buraxılışını hansı qiymətlərlə qiymətləndirirlər?

- Yalnız İstehsalçı qiymətilə
- Orta qiymətilə;
- Yalnız son alıcı qiymətilə;
- İstehsalçı və son alıcı qiymətilə;
- FOB və SİF qiymətilə;

245 MHS-də məhsul və xidmətlərin bura-xılışı hansı qiymətlə qiymətləndirilir?

- FOB və SİF qiymətilə;
- Əmək ödənişi ilə;
- F.O.B. qiymətilə;
- İstehsalçı qiymətilə;
- Orta qiymətilə;

246 MHS-də ümumi daxili məhsul hansı qiymətlə qiymətləndirilir?

- FOB və SİF qiymətilə;
- Pərakəndə qiymətlə;
- Əsas qiymətlə;
- Son alıcı qiymətilə;
- Orta qiymətilə

247 İstehlak qiymətləri indeksi hansı məqsədlə istifadə olunur?

- hər nəfərə düşən gəlirləri hesablayarkən
- real əmək haqqı və real gəlirlər indekslərini hesablamaq üçün
- əhalinin yığılmasını müəyyən etmək üçün
- əhalinin sosial qurları üzrə həyat səviyyəsini öyrənmək üçün
- istehlakın dinamikasını öyrənmək üçün

248 Qiymətlərin variasiyasını öyrənmək üçün hansı metodlardan istifadə olunur?

- nisbi kəmiyyətlər
- indekslər
- variasiya genişliyi, orta xətti uzaqlaşma, orta kvadratik uzaqlaşma, dispersiya və variasiya əmsalı
- orta kəmiyyətlər
- paralel sıraların müqayisəsi

249 Ticarət şəbəkəsində cari dövrdə mal dövriyyəsinin $\sum q_1 p_1 = 525$ min man, əsas dövrün qiymətlərində isə $\sum q_1 p_0 = 540$ min man. olduğunu bilərəm, qiymət indeksini hesablayın.

- 0,998
- 0,988
- 0,972
- 0,955
- 0,994

250 Qiymətlər neçə istiqamətdə təsnifatlaşdırılır?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

251 Qiymətin neçə funksiyası vardır?

- 8
- 5
- 4
- 2
- 6

252 Qiymətin səviyyəsi hansı proseslərə ciddi təsir göstərir?

- bazarda mal dövriyyəsinin həcminə
- tələb və təklifə, manatın alıcılıq qabiliyyətinə, mal ehtiyatının həcminə və quruluşuna
- bazarın inkişafına
- əhəlinin nominal gəlirlərinə
- əhəlinin həyat səviyyəsinə

253 Qiymət nədir?

- malın hər vahidi üçün ödənilən məbləğ, əmtənin pula mübadilə ekvivalentidir
- mənfəətin yaranması aləti və vergiqoymanın amilidir
- malın pula dəyişdirilməsində vasitəçi və ölçü vahididir
- malın dəyəridir
- inflasiyanın başlıca amilidir

254 Mal dövriyyəsi indeksi aşağıdakılardan hansıdır?

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

$$I_{pq} = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_1 q_0}$$

- n

$$I_{pq} = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

j

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_1}$$

255 Mal dövriyyəsinin əmtəə quruluşu hansı göstərici vasitəsilə hesablanır.

- Quruluş orta kəmiyyəti
- Orta kvadratik uzaqlaşma
- Orta xətti uzaqlaşma
- Orta səviyyənin dinamikası indeksi
- Dispersiya

256 $\sum p_1 q_1 = 700$ min man, $\sum p_1 q_0 = 600$ min man; $\sum p_0 q_1 = 450$ min man məlumatına əsasən miqdar amili hesabına mal dövriyyəsinin mütləq artımını hesablayın

- 100 min man
- 250 min man
- 250 min man
- 150 min man
- 150 min man

257 $\sum p_1 q_1 = 1700$ min man, $\sum p_1 q_0 = 1400$ min man; $\sum p_0 q_1 = 1250$ min man məlumatına əsasən qiymət amili hesabına mal dövriyyəsinin mütləq artımını hesablayın

- 150 min man
- 300 min man
- 450 min man
- 150 min man
- 300 min man

258 $\sum p_1 q_1 = 300$ min man, $\sum p_0 q_0 = 350$ min man; $\sum p_0 q_1 = 250$ min man əsasən mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 71.4 %
- 120 %
- 86 %
- 140 %
- 117 %

259 $\sum p_1 q_1 = 450$ min man, $\sum p_0 q_0 = 320$ min man; $\sum p_0 q_1 = 430$ min man əsasən mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 71 %
- 141 %
- 105 %
- 74.4 %
- 95 %

260 $\sum p_1 q_1 = 1200$ min man, $\sum p_0 q_0 = 1150$ min man; $\sum p_0 q_1 = 960$ min man əsasən Paaşenin qiymət indeksini hesablayın

- 80 %
- 83.4 %
- 125 %
- 95.8 %
- 104 %

261 $\sum p_1 q_1 = 900$ min man, $\sum p_0 q_0 = 1000$ min man; $\sum p_0 q_1 = 950$ min man əsasən Laspeyresin qiymət indeksini hesablayın

- 105.5%
- 105.3 %
- 90%
- 111 %
- 95 %

262 $\sum p_1 q_1 = 200$ min man, $\sum p_1 q_0 = 250$ min man; $\sum p_0 q_0 = 300$ min man məlumatına əsasən mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 150 %
- 120 %
- 67 %
- 80 %
- 125 %

263 Mal göndərmənin faktiki dəyəri $\sum p f q f = 150$ mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə $\sum q f p m = 110$ mln.man olmuşdur. Qiymətin artması hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər artdığını hesablayın

- 60 mln manat
- 40 mln manat
- 1.36 mln manat
- 36 mln manat
- Qiymətlər eyni qalmışdır

264 Mal göndərmənin faktiki dəyəri $\sum p f q f = 195$ mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə $\sum q m p m = 180$ mln.man olmuşdur. Müqavilə şərtlərindən kənarlaşmanın nisbi səviyyəsini hesablayın

- 50 %
- 1.5 mln manat
- 1.08 mln manat
- 108 %
- 150%

265 Mal göndərmənin faktiki dəyəri $\sum p f q f = 150$ mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə $\sum q f p m = 110$ mln.man olmuşdur. Müqavilə şərtlərindən kənarlaşmanın nisbi səviyyəsini hesablayın

- 140%
- 40 mln manat
- 36 mln manat
- 136 mln manat
- 136 %

266 Əmtəə (mal) dövriyyəsinin dinamikasına təsir edən əsas amillər hansılardır?

- Məhsulun qiyməti və miqdarı
- Bazarın vəziyyəti, dinamikası
- Məhsulun miqdarı və bazarın coğrafi yerləşməsi
- Məhsulun qiyməti və bazarların sayı
- Bazarın coğrafi yerləşməsi, alıcıların davranışı

267 Əmtəənin qiyməti 20 % artmış, məhsulun miqdarı isə 12,5% azalmışdır. Əmtəə dövriyyəsi indeksini hesablayın.

- 106.5%
- 107.5%

- 105%
- 120%
- 112.5%

268 Mal dövriyyəsinin qiymət indeksi aşağıdakılardan hansıdır?

a

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0}$$

● f

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

h

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_1}$$

b

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_1}$$

269 Müqavilənin yerinə yetirilməsinin ümumi indeksi aşağıdakı düsturlardan hansı ilə hesablanır?

● b

$$I_{muq} = \frac{\sum q_{if} p_{if}}{\sum q_{im} p_{im}}$$

a

$$I_{muq} = \frac{\sum q_{if} p_{im}}{\sum q_{im} p_{im}}$$

k

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0}$$

g

$$I_{muq} = \frac{\sum q_{if} p_{if}}{\sum q_{if} p_{im}}$$

270 Miqdar amilini nəzərə almaqla müqavilə öhdəliyinin yerinə yetirilməsi hansı düsturla hesablanır?

a

$$I_{muq} = \frac{\sum q_{if} p_{if}}{\sum q_{im} p_{im}}$$

n

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0}$$

● g

$$I_{muq} = \frac{\sum q_{if} p_{im}}{\sum q_{im} p_{im}}$$

b

$$I_{muq} = \frac{\sum q_{if} p_{if}}{\sum q_{if} p_{im}}$$

271 Qiymət amilini nəzərə almaqla müqavilə öhdəliyinin yerinə yetirilməsi hansı düsturla hesablanır?

● a

$$I_{muq} = \frac{\sum q_{if} p_{if}}{\sum q_{if} p_{im}}$$

l

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0}$$

j

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_1}$$

b

$$I_{muq} = \frac{\sum q_{if} p_{if}}{\sum q_{im} p_{im}}$$

272 Mal dövriyyəsinin fiziki həcm indeksi aşağıdakılardan hansıdır?

n

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0}$$

u

$$E = \frac{\Delta y}{x} : \frac{\Delta x}{y}$$

• a

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_1}$$

b

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_1}$$

273 Mal dövriyyəsinin əmtə qurluşunun dəyişməsinin ümumiləşdirici qiymətini verilən düstürlərdən hansının köməyi ilə vermək olar?

$$v = \frac{\sum (d_0 - d_1)}{\sum f}$$

d

$$I_{aq} = \frac{1}{I_q}$$

• a

$$\sigma^2 = \frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n}$$

b

$$\partial_{rz} = \frac{T}{N_s}$$

274 a

Aşağıdakı məlumatlardan istifadə etməklə qiymət indeksini hesablamaq üçün hansı düsturdən istifadə etmək məqsədəuyğundur?

Əmtələr	Hesabat dövründə mövcud qiymətlərdə əmtə dövriyyəsi, min manatla	Əsas dövrə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlərin dəyişməsi, %-lə
A	8,0	+5
B	15,0	-12

d

$$I = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

• a

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

b

$$I = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum i_p p_1 q_1}$$

c

$$I = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{1}{i_p} \times p_1 q_1}$$

275 Verilənlərdən hansı hesabi orta fiziki həcm indeksidir?

• a

$$I = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum i_p p_1 q_1}$$

c

$$I = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

b

$$I = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{1}{i_p} \times p_1 q_1}$$

d

$$I = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

276 Verilənlərdən hansı harmonik qiymət indeksidir?

• a

$$I = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{1}{i_p} \times p_1 q_1}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{p_1 q_1}{i_p}}$$

c

$$i = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

b

$$i = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

277 Verilənlərdən hansı hesabi orta qiymət nideksidir?

b

$$i = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

d

$$i_p = \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0} + \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1}$$

$$i = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

• a

$$i = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

278 Verilənlərdən hansı mal dövriyyəsi indeksidir?

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

• a

$$i = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

b

$$i = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

279 Respublikada və ya bölgədə ticarətin inkişaf səviyyəsini səciyyələndirən göstərici verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- a

$$\frac{XTMD}{T}$$

d

$$\frac{TMD}{\bar{UMD}}$$

c

$$\frac{TMD}{T}$$

b

$$\frac{XMD}{\bar{UMD}}$$

280 a

Aşağıdakı məlumatlardan istifadə etməklə qiymət indeksini hesablamaq üçün hansı düsturdan istifadə etmək məqsədəuyğundur?

Əmtəələr	Əsas dövrdə mövcud qiymətlərdə əmtəə dövriyyəsi, <u>min manatla</u>	Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlərin dəyişməsi, %-lə
A	12,0	+10
B	10,0	-20

- a

$$I_p = \frac{\sum i_p p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

c

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

d

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_1}$$

b

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

281 Aşağıdakı indekslərdən hansı mal dövriyyəsi indeksi adlanır?

- a

$$J_{pq} = \frac{\sum q_1 P_1}{\sum q_0 P_0}$$

b

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

c

$$I_p^i = \frac{\sum i_p p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

d

$$J_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

282 Verilənlərdən hansı mal dövriyyəsinin qiymət indeksidir?

b

$$I = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

- a

$$I = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

d

$$I_s = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

283 Verilənlərdən hansı mal dövriyyəsinin fiziki həcm indeksidir?

- a

$$I = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

$$d$$

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \cdot \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

$$b$$

$$I_s = \frac{\sum i_p \times p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

284 Təkrar satışların sayı göstəricisi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

a

$$\frac{TMD}{\bar{UMD}}$$

b

$$\frac{PMD}{\bar{UMD}}$$

c

$$\frac{XMD}{PMD}$$

d

$$\frac{\bar{UMD}}{XMD}$$

285 Verilən: $\sum p_1 q_1 = 12000$ min man, $\sum p_1 q_0 = 9600$ min man; $\sum p_0 q_1 = 12500$ min man məlumata əsasən qiymət amili hesabına mal dövriyyəsinin mütləq artımını hesablayın

2400 min man

4400 min man

3300 min man

3000 min man

500 min man

286 Verilən: $\sum p_1 q_1 = 14000$ min man, $\sum p_1 q_0 = 11000$ min man; $\sum p_0 q_1 = 9600$ min man məlumata əsasən miqdar amili hesabına mal dövriyyəsinin mütləq artımını hesablayın

3300 min man

3100 min man

500 min man

2900 min man

3000 min man

287 Verilən: $\sum p_1 q_1 = 14000$ min man, $\sum p_0 q_0 = 11000$ min man; $\sum p_0 q_1 = 9600$ min man əsasən mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 0.978
- 1.022
- 1.380
- 1.067
- 1.273

288 Mal dövriyyəsinin həcminə dair aşağıdakı məlumata $\sum p_1 q_1 = 13000$ min man, $\sum p_1 q_0 = 9000$ min man; $\sum p_0 q_1 = 8000$ min man əsasən ümumi qiymət indeksini hesablayın:

- 1.067
- 1.420
- 1.380
- 1.625
- 1.333

289 Mal dövriyyəsinin həcminə dair aşağıdakı məlumata $\sum p_1 q_1 = 13000$ min man, $\sum p_1 q_0 = 9000$ min man; $\sum p_0 q_1 = 8000$ min man əsasən ümumi fiziki həcm indeksini hesablayın

- 1.444
- 1.333
- 1.067
- 1.380
- 1.420

290 Mal göndərmənin dəyəri müqavilə üzrə $\sum p_m q_m = 142$ mln.man; müqavilə qiymətilə faktiki $\sum p_m q_0 = 130$ mln.manat olmuşdur. Malların miqdarının və çeşidinin dəyişməsi hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər azaldığını hesablayın:

- 14,0 mln. man
- 8,0 mln. man
- 15,0 mln.man
- 10,0 mln.man
- 12 mln.man

291 Mal göndərmənin dəyəri müqavilə üzrə $\sum p_m q_m = 155$ mln.man; müqavilə qiymətilə faktiki $\sum p_m q_0 = 125$ mln.manat olmuşdur. Malların miqdarının və çeşidinin dəyişməsi hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər azaldığını hesablayın:

- 12 mln.man
- 14,0 mln. man
- 10,0 mln.man
- 15,0 mln.man
- 30,0 mln. man

292 Mal göndərmənin dəyəri müqavilə üzrə $\sum p_m q_m = 170$ mln.man; müqavilə qiymətilə faktiki $\sum p_m q_0 = 148$ mln.manat olmuşdur. Malların miqdarının və çeşidinin dəyişməsi hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər azaldığını hesablayın:

- 14,0 mln. man
- 22,0 mln.man
- 10,0 mln.man
- 15,0 mln.man
- 8,0 mln. man

293 Verilən: $\sum p_1 q_1 = 12000$ min man, $\sum p_1 q_0 = 9600$ min man; $\sum p_0 q_1 = 12500$ min man məlumata əsasən miqdar amili hesabına mal dövriyyəsinin mütləq artımını hesablayın

- 3300 min man
- 2400 min man
- 2900 min man
- 500 min man
- 3000 min man

294 Verilən: $\sum p_1q_1 = 12000$ min man, $\sum p_0q_0 = 9600$ min man; $\sum p_0q_1 = 9200$ min man əsasən mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 1,380
- 1,333
- 0,978
- 1,022
- 1,067

295 Mal dövriyyəsinin həcminə dair verilən $\sum p_1q_1 = 12000$ min man, $\sum p_1q_0 = 9600$ min man; $\sum p_0q_1 = 900$ min man əsasən ümumi qiymət indeksini hesablayın:

- 1,067
- 1,380
- 1,333
- 1,250
- 1,25

296 Mal dövriyyəsinin həcminə dair aşağıdakı məlumatla $\sum p_1q_1 = 12000$ min man, $\sum p_1q_0 = 9600$ min man; $\sum p_0q_1 = 9000$ min man əsasən ümumi fiziki həcm indeksini hesablayın:

- 1,420
- 1,250
- 1,067
- 1,333
- 1,380

297 Mal göndərmənin dəyəri müqavilə üzrə $\sum pmqm = 150$ mln.man; müqavilə qiymətilə faktiki $\sum pmqo = 138$ mln.manat olmuşdur. Malların miqdarının və çeşidinin dəyişməsi hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər azaldığını hesablayın:

- 15,0 mln.man
- 12 mln.man
- 10,0 mln.man
- 8,0 mln. man
- 14,0 mln. man

298 Mal göndərmənin faktiki dəyəri $\sum pfqf = 140$ mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə $\sum qfpm = 115$ mln.man olmuşdur. Qiymətin artması hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər artdığını hesablayın

- 16,0 mln.man
- 13,0 mln.man
- 22,0 mln.man
- 10,0 mln.man
- 15 mln.man

299 Mal göndərmənin faktiki dəyəri $\sum pfqf = 170$ mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə $\sum qfpm = 135$ mln.man olmuşdur. Qiymətin artması hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər artdığını hesablayın

- 16,0 mln.man
- 26,0 mln.man

- 12,0 mln.man
- 10,0 mln.man
- 15 mln.man

300 Mal göndərmənin faktiki dəyəri $\sum pqf=180$ mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə $\sum qfpm=145$ mln.man olmuşdur. Qiymətin artması hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər artdığını hesablayın

- 16,0 mln.man
- 13,0 mln.man
- 12,0 mln.man
- 10,0 mln.man
- 24,0 mln.man

301 Ayrı-ayrı malların satışının həcmi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- $S_i=SM-E_2$
- $S_i=E_1+D_s-SM-E_2$
- $S_i=E_1+D_s-E_2$
- $S_1=E_1-E_2$
- $S_i=D_s-SM$

302 Ayrı-ayrı malların satışının həcmi hansı metodun köməyi ilə hesablanır?

- indekslərin
- dispersiyanın
- nisbi kəmiyyətin
- orta kəmiyyətin
- balans metodunun

303 Mal dövriyyəsinin əmtəə qurluluğu neçə əsas amilin təsiri ilə formalaşır?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

304 Mal dövriyyəsinin əmtəə qurluğu nədir?

- satışdan əldə olunan pulun tərkibində xidmətlərin xüsusi çəkisidir
- satışın ümumi məbləğində istehsal vasitələri satışının xüsusi çəkisidir
- satışın ümumi həcmində ayrı-ayrı malların tutduğu xüsusi çəkisidir
- mal ehtiyatında mal qruplarının tutduğu xüsusi çəkisidir
- mal dövriyyəsində istehlak şeyləri satışının tutduğu xüsusi çəkisidir

305 Mal göndərmənin faktiki dəyəri $\sum pqf=160$ mln.man; müqavilədə nəzərdə tutulan qiymətlərlə dəyəri isə $\sum qfpm=145$ mln.man olmuşdur. Qiymətin artması hesabına mal göndərmənin dəyərinin nə qədər artdığını hesablayın

- 16,0 mln.man
- 13,0 mln.man
- 12,0 mln.man
- 10,0 mln.man
- 15 mln.man

306 Mal göndərmənin ahəngdarlığı necə qiymətləndirilir?

- balans metodundan

indeks metodundan istifadə etməklə
mal göndərmə qrafikini nəzərə almadan

- istehsalın, satışın və istehlakın mövsümliliyini nəzərə almaqla çeşidlilik prinsipinə əsasən, yəni plandan əlavə göndərilən malı nəzərə almadan

307 Müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi təhlil olunarkən hansı metoddan çox istifadə olunur?

balans metodundan
nisbi kəmiyyətlərdən
orta kəmiyyətlərdən
paralel sıralarını müqayisəsindən

- indeks metodundan

308 Müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi səviyyəsi necə hesablanır?

statistika hesabatlarından istifadə etməklə

- mal göndərməyə dair faktiki məlumatları müqavilə öhdəlikləri ilə müqayisə etməklə
satışın həcmində müqavilə öhdəliklərinə nisbətən
ilk sənədlərin məlumatlarını müqavilə şərtləri ilə müqayisə etməklə
xüsusi müşahidə keçirməklə

309 Alqı-satqı müqavilələrində hansı göstəricilər verilir?

- malın miqdarı, çeşidi, keyfiyyət əlamətləri; qiymət və dəyəri
malın standart keyfiyyəti
fiziki çəkisi
məqbul çəkisi
tərkibi

310 Mal dövriyyəsinə keyfiyyətə səciyyələndirən əsas göstərici necə hesablanır?

bu, bazarın bölgəvi quruluşudur
bu, bazarın tarazlığıdır

- bu, mal dövriyyəsinin ümumi həcmində istehsal vasitələrinin, istehlak şeylərinin və xidmətlərin xüsusi çəkisidir
bu, mal dövriyyəsinin dinamikasıdır
bu, bazarda tələb-təklif nisbətidir

311 Malların hərəkətinin mərhələliliyinin artmasının iqtisadi nəticəsi nədən ibarətdir?

mallar pərakəndə şəbəkədə yığılıb qalır

- malın dəyəri və qiyməti artır
malın hərəkəti sürətlənir
tədavül xərclərinə qənaət olunur
anbarlarda olan mal ehtiyatı artır

312 Rentabellik necə hesablanır?

Mənfəətin xərclərə nisbəti kimi
Mal dövriyyəsinin əsas fondlara nisbəti kimi
Mal dövriyyəsinin mənfəətə nisbəti kimi

- Mənfəətin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
Mal dövriyyəsinin mənfəətə nisbəti kimi

313 Ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə nisbəti ilə hesablanan göstərici statistikada necə adlanır?

təzələnmə əmsalı
dövriyyə əmsalı
satış əmsalı

əmtəəlik əmsalı

- həlqəvilik (mərhələlilik) əmsalı

314 Malların sonuncu satışı statistikada necə adlandırılır?

pərakəndə mal dövriyyəsi

ümumi dövriyyə

pərakəndə mal dövriyyəsi, xalis dövriyyə

- xalis mal dövriyyəsi
- topdan dövriyyə

315 Malların bütün satış kanalları vasitəsilə əhaliyə nəqd pula satışının ümumi məbləği statistikada necə adlanır?

tələbin dövriyyəsi

xalis dövriyyə

topdan dövriyyə

ümumu dövriyyə

- pərakəndə mal dövriyyəsi

316 Malaların iri partiyalarla satışı və ticarət vasitəçilərinin sonrakı satış üçün malları vasitəçilərə və kütləvi istehlakçılara satışı statistikada necə adlanır?

pərakəndə satış dövriyyəsi, xalis dövriyyə

pərakəndə satış dövriyyəsi

- topdan dövriyyə
- ümumu dövriyyə
- xalis dövriyyə

317 Əmtəə və xidmətlərin son istehlakçılara iqtisadi hərəkəti prosesindəki bütün mərhələdəki mal satışının ümumu həcmi necə adlanır?

- ümumu mal dövriyyəsi
- alıcının mal əldə etməsi üçün pul məsarifi
- alıcının mal əldə etməsi üçün pul məsarifi
- satışdan pul mədaxili
- əmtəəlik məhsul

318 Ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə nisbəti ilə hesablanan göstərici statistikada necə adlanır?

mərhələlilik əmsalı

dövriyyə əmsalı

satış əmsalı

əmtəəlik əmsalı

- həlqəvilik əmsalı

319 Malların sonuncu satışı statistikada necə adlanır?

xırdatopdan dövriyyə

pərakəndə mal dövriyyəsi

topdan dövriyyə

ümumi dövriyyə

- xalis mal dövriyyəsi

320 Malların bütün satış kanalları vasitəsilə əhaliyə nəqd pula satışının ümumi məbləği statistikada necə adlanır?

xırdatopdan dövriyyə

xalis dövriyyə
topdandövriyyə
ümumi dövriyyə

- pərakəndə mal dövriyyəsi

321 Malların iri partiyalarla satışı və ticarət vasitəçilərinin sonrakı satış üçün başqa vasitəçilərə satışı statistikada necə adlanır

xırda topdandövriyyə
pərakəndə satış dövriyyəsi

- topdandövriyyə
ümumi dövriyyə
xalis dövriyyə

322 Əmtəə və xidmətlərin son istehlakçılara iqtisadi hərəkəti prosesindəki bütün mərhələlərdəki mal satışının ümumi həsmi necə adlanır?

- ümumi mal dövriyyəsi
əmtəəlik məhsul
alıcıların mal almağa pul məsarifi
satışdan pul mədaxili
satılmış məhsul

323 Müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi təhlil olunarkən hansı sənəd əsas götürülür

mal göndərmə qaimələri
xüsusi tədqiqat materialları
statistika hesabatları
ilkin sənədlər

- alıcı ilə satıcının bağladığı alqı-satqı müqavilələri

324 Ticarətin inkişaf səviyyəsini xarakterizə edən əsas göstərici hansıdır?

satışdan əldə olunan pul vəsaitinin məbləğidir
əhalinin hər nəfərinə düşən mal dövriyyəsidir
mal dövriyyəsinin həcmidir
satılan malların həcmidir
pərakəndə satış qiymətlərinin səviyyəsidir

- əhalinin hər nəfərinə düşən mal dövriyyəsidir

325 Pərakəndə mal dövriyyəsi nədir?

malların içtimai işə müəssisələrinə satışdır
müəssisələrin öz işçilərinə əmək haqqı hesabına natura ödənişləridir
malların fabriklərdən xırda partiyalarla satışdır
malların iri partiyalarla satışdır

- malların son istehlak üçün əhaliyə satışdır

326 Topdansatış mal dövriyyəsi nədir?

- malların istehsal, təchizat və ticarət müəssisəsi tərəfindən iri partiyalarla sonrakı satış üçün başqa ticarət müəssisələrinə satışdır
malların son istehlakçılara satışdır
malların ticarət vasitəçilərinin iştirakı ilə satışdır
malların istehlakçılara bilavasitə satışdır
malların əhaliyə satışdır

327 Xalis mal dövriyyəsi nədir?

- təkrar hesablanmadan azad olan, malların sonuncu satışdır

pərakəndə satışın əsas göstəricisidir
topdan satışın əsas göstəricisidir
hər növ alqı-satqının cəmidir
xırda satışın əsas göstəricisidir

328 Bazar statistikasının əsas göstərici nədir?

- tədavül xərclərinin səviyyəsidir
- Satılan malların miqdarıdır
- qiymətlərin səviyyəsidir
- əmtəə dövriyyəsidir
- tələb-təklifin nisbətidir

329 Əmtəələrin hərəkəti və dövriyyəsi statistikasının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- bu göstəricini proqnozlaşdırmaq
- əhalinin malla təminatının vəziyyətini qiymətləndirmək
- mal ehtiyatının həcmi qiymətləndirmək
- mal dövriyyəsinə və satışın həcminə dair informasiyanı toplamaq, yekunlaşdırmaq və təhlil etmək
- bazar proseslərinin səmərəliliyini öyrənmək

330 Malın hərəkəti və dövriyyəsinə necə xarakterizə edərdiniz?

- malların bir ölkədən digər ölkəyə daşınması kimi
- malın coğrafi yerləşdirməsi kimi
- malın bir anbardan digərinə daşınması kimi
- malların istehsalçıdan alıcıya hərəkəti və pula dəyişdirilməsidir
- malların bir məntəqədən digərinə daşınması kimi

331 Mal dövriyyəsində neçə tərəf olur?

- 2
- 6
- 4
- 5
- 3

332 Malın hərəkətinin mərhələliyi nədir?

- malın bir məntəqədən digərinə daşınmasıdır
- onun bilavasitə istehsalçıdan istehlakçıya keçməsidir
- malların birjalar vasitəsilə satışdır
- malların barterlə satışdır
- malın bir sahibdən digərinə neçə dəfə keçməsidir

333 Pərakəndə əmtəə şəbəkəsində əmtəə ehtiyatları haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: 1.01.2007 – 64,1 01.04.2007 – 57,8 01.07.2007 – 60,0 01.10.2007 – 63,2 01.10.2008-72,3

- 58.4
- 60.8
- 61.5
- 62.3
- 66.2

334 Mal ehtiyatı indeksnin 1,04, mal dövriyyəsi indeksinin isə 1,12 olduğunu bilərək malın dövriyyə müddəti indeksini hesablayın

- 0.08
- 2.16

1.02

 1.08

0.93

335 Mal ehtiyatı indeksinin 1,32, mal dövriyyəsi indeksinin isə 0,89 olduğunu bilərək malın dövriyyə müddəti indeksini hesablayın

1.43

 0.67

2.21

0.43

0.93

336 Aprel ayında mağazanın mal dövriyyəsinin həcmnin 200 min man, həmin ayın axırına mal ehtiyatının 100 min man olduğunu bilərək, orta günlük mal ehtiyatını hesablayın

 10 min manat

15 min manat

150 min manat

300 min manat

100 min manat

337 Əmtəə dövriyyəsinin fiziki həcm indeksini qurmaq üçün satılmış məhsulun miqdarına hansı çəkini əlavə etmək lazımdır?

Maya dəyərini

Əmək məhsuldarlığını;

İşçilərin sayını;

Əmək tutumunu;

 Əmtəənin qiymətini;

338 Aprel ayında mağazanın mal dövriyyəsinin həcmnin 200 min man, həmin ayın axırına mal ehtiyatının 100 min man olduğunu bilərək, orta aylıq mal ehtiyatını hesablayın

100 min manat

 150 min manat

10 min manat

15 min manat

300 min manat

339 İyul ayında mağazanın mal dövriyyəsinin həcmnin 500 min man, həmin ayın axırına mal ehtiyatının 250 min man olduğunu bilərək, orta günlük mal ehtiyatını hesablayın

150 min manat

 30 min manat

300 min manat

15 min manat

375 min manat

340 Satılmış mal və xidmətlərin dəyərini 600 min man, mal ehtiyatlarının orta həcmnin 150 min manat olduğunu bilərək mal dövriyyəsinin sürəti göctəricisini hesablayın.

37.5

375

 4

0.25

20

341 Əmtəənin orta ehtiyatı hansı düsturla hesablanır?

- Xronoloji orta kəmiyyət
- Quruluş orta kəmiyyəti
- Üstlü orta kəmiyyət
- Orta xətti uzaqlaşma
- Orta kvadratik uzaqlaşma

342 Məhsul satışından daxilolmaların dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığına nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

- Əsas kapitalın dövriyyəsi əmsalı
- Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı
- satışın effektivlik əmsalı
- Bir dövriyyənin orta müddəti
- Balansın aktivini

343 Dövriyyə fonlarının orta qalığının satılmış mal və xidmətlərin dəyərinə nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

- Təhkim olma əmsalı
- Əsas kapitalın dövriyyəsi əmsalı
- Balansın aktivini
- Bir dövriyyənin orta müddəti
- Satışın effektivlik əmsalı

344 59. Verilmiş məlumatlar əsasında firmanın I rübə dövriyyə vəsaitlərinin qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: min manatla 1.01. – 1400 1.02-1550 1.03 – 1270 01.04 – 1600 I rübə dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığını müəyyənləşdirin

- 1250
- 1040
- 1400
- 1440
- 1410

345 Mal göndərmə müqaviləsinin miqdarca yerinə yetirilməsi qiymətləndirilərkən hansı göstəricidən istifadə olunur?

- a

$$\frac{q_f}{q_k} \text{ və } I_{qp} = \frac{\sum q_f P_f}{\sum q_k P_k}$$

d

$$J_{pq} = \frac{\sum q_1 P_1}{\sum q_0 P_0}$$

c

$$I = \frac{\sum p_0 q_0}{\sum p_1 q_0}$$

b

$$I_p^i = \frac{\sum i_p p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

346 Ticarət formalarının səmərəliliyi təhlil olunarkən verilən indekslərin hansı düsturundan istifadə oluna bilər?

b

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

a

$$\frac{\sum E_0 S_1}{\sum E_0 S_0} = \frac{\sum S_1}{\sum S_0}$$

d

$$I = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

347 Müxtəlif iş növləri üzrə mexanikləşmənin ümumi əmsalı hansı düsturla hesablanır?

Qm: Qq\m

Əmex=tmqm: tq\m qm

a

$$\partial_{mex} = \frac{\sum Q_m \times t_{q'm} + \sum Q_{q'm} \times t_{q'm}}{\sum Q_{m} \times t_{q'm}}$$

Qm xp: Qq\m x P

tmex: tq\m

348 Canlı əməkdən istifadənin səmərəliliyi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

b

$$S = \frac{\partial D}{T}$$

a

$$S_{am} = \frac{M}{T}$$

d

$$Q = \frac{S}{N}$$

c

$$Q = \frac{N \times 10000}{S}$$

349 Əhalinin pərakəndə ticrət şəbəkəsi ilə təmin olunma göstəricisi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

d

$$Q = \frac{S}{T}$$

● a

$$Q = \frac{N \times 10000}{S}$$

b

$$Q = \frac{S}{N}$$

c

$$Q = \frac{S}{M}$$

350 Ticarət müəssisələri sahəsinin optimal ölçüsü verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

b

$$Q = \frac{S}{T}$$

d

$$Q = \frac{S}{N}$$

c

$$Q = \frac{S}{M}$$

● a

$$S = \frac{N \partial_k}{\partial b_q}$$

351 Əmtəə ehtiyatının optimal səviyyəsi (gün hesabı ilə) verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

d

$$(E_{opt} \cdot \frac{MD}{S}) - M$$

c

$$E_{opt} \times \frac{100}{N} - 100$$

• a

$$E_{opt} = N \times \frac{\sum MD}{T}$$

b

$$E_{opt} = \frac{\sum MD_1}{T_1} - \frac{\sum MD_0}{T_0}$$

352 Bir dövriyyənin səmərəliliyi necə hesablanır?

d

$$\mathfrak{D}_f = \frac{\partial D}{E}$$

• a

$$\mathfrak{D}_f = \frac{PMD}{E}$$

b

$$\mathfrak{D}_f = \frac{XD}{E}$$

c

$$\mathfrak{D}_f = \frac{E}{\partial D}$$

353 Mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisi hansı düsturla hesablanır?

b

$$\frac{MD}{T}$$

• a

$$\frac{E}{md}$$

d

$$E = \frac{E}{md}$$

c

$$md = \frac{MD}{T}$$

354 Ehtiyat tutumu hansı düstürlə hesablanır?

b

$$md = \frac{MD}{T}$$

● a

$$\frac{E_a}{MD}$$

d

$$\frac{MD}{T}$$

c

$$E = \frac{E}{md}$$

355 Mal ehtiyatının orta həcmi hansı düstürlə hesablanır?

● a

$$E = \frac{\frac{1}{2}E_1 + E_2 + \dots + \frac{1}{2}E_n}{n-1}$$

d

$$md = \frac{MD}{T}$$

c

$$E = \frac{E}{md}$$

b

$$\bar{E} = \frac{E_a + E_b}{4}$$

356 Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən südün fərdi qiymət indeksini hesablayın:

Məhsulun adı	Satılmış məhsulun həcmi		Məhsul vahidinin qiyməti	
	Əsas dövr	Hesabat dövrü	Əsas dövr	Hesabat dövrü
süd (litr)	600	550	2	3
ət (kq)	450	500	8	7
düyü (kq)	500	1000	3	2

0.865;

1.50;

1.40;

1.05;

● 0.875;

357 Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən düyünün fərdi qiymət indeksini hesablayın:

1.05;

● 0.667;

1.40;

0.875

1.50;

358 Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən ətin fərdi qiymət indeksini hesablayın:

Məhsulun adı	Satılmış məhsulun həcmi		Məhsul vahidinin qiyməti	
	Əsas dövr	Hesabat dövrü	Əsas dövr	Hesabat dövrü
Süd (litr)	600	550	2	3
ət (kq)	450	500	8	7
Düyü (kq)	500	1000	3	2

1.40;

0.865;

1.50;

1.05;

● 0.875

359 Müəssisədə görülən işlərə dair aşağıdakı məlumat vardır. İşlərinin mexanikləşdirilməsinin ümumi əmsalını hesablayın

İş növləri	Həcmi		Hər vahidin əmək tutumu	
	Cəmi	O cümlədən Mexaniki üsulla	Əllə görülərkən	Mexaniki üsulla
Yükləmə-boşaltma işləri, ton	1200	6000	8,0	2,0
Torpaq işləri m ³	4000	2200	30,0	6,0

- 50,0%
- 56,8%
- 52,8 %
- 54,4%
- 55,0%

360 Ticarət müəssisəsindəki əmək məhsuldarlığının səviyyəsi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanı bilər?

b

$$W = \frac{MD}{T}$$

● a

$$W = \frac{qk}{T}$$

j

$$T = \frac{T}{q}$$

v

$$W = \frac{T}{qP}$$

361 Ticarətdə əmək məhsuldarlığının dinamikası verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

h

$$I = \frac{\sum P_1 Q_1}{\sum i_p P_1 Q_1}$$

● a

$$I_w = \frac{\sum i_w T_1}{\sum T_1}$$

b

$$i_w = \frac{q_1}{T_1} : \frac{q_0}{T_0}$$

$$I_p^l = \frac{\sum^v i_p p_0 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

362 Verilən düstürlərdən hansı mal dövriyyəsinin müddəti indeksidir?

d

$$i = \frac{P_1}{P_0}$$

● e

$$I_v = \frac{V_1}{V_0}$$

a

$$i = \frac{c_1}{c_1}$$

b

$$i = \frac{z_1}{z_0}$$

c

$$I = \frac{S_1}{S_0}$$

363 Verilən düstürlərdən hansı mal dövriyyəsinin sürəti indeksidir?

● b

$$I = \frac{S_1}{S_0}$$

c

$$i = \frac{z_1}{z_0}$$

d

$$i = \frac{c_1}{c_1}$$

a

$$i = \frac{P_1}{P_0}$$

364 Mal dövriyyəsinin sürəti verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

$$V = \frac{T}{S}$$

● a

$$S = \frac{MD}{\bar{E}}$$

b

$$V = \frac{\bar{E}}{md}$$

c

$$S = \frac{T}{V}$$

365 Pərakəndə əmtəə şəbəkəsində əmtəə ehtiyatları haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir 01.01.2013 – 40 01.04.2013 – 52 01.07.2013 – 60,0 01,10 2013 – 65 01.01.2014-80 2013-cü il üçün orta rüblük ehtiyatları müəyyənəldirin

- 59.25
- 65.75
- 61.35
- 60.25
- 63.15

366 Pərakəndə əmtəə şəbəkəsində əmtəə ehtiyatları haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: 01.01.2013 – 64,1 01.04.2013 – 57,8 01.07.2013 – 60,0 01,10 2013 – 63.2 01.01.2014-72,3 2013-cü il üçün orta rüblük ehtiyatları müəyyənəldirin

- 65.5
- 61.5
- 60.5
- 63.5
- 62.3

367 2008-ci ildə nominal ümumi daxili məhsulun həcmninin 38 mlrd. manat, mal və xidmətlərin ümumi qiymət indeksinin 1.17 olduğunu bilərək real ümumi daxili məhsulun həcmi hesablayın:

- 38 mlrd. manat,;
- 60 mlrd. manat;
- 32.5 mlrd. manat;
- 35 mlrd. manat,
- 44.5 mlrd. manat,;

368 Eyni növlü məhsulların orta qiymətinin dinamikasına məhsulun quruluşunun təsirini hansı indeks səciyyələndirir?

- sabit tərkibli indeks,
- dəyişən tərkibli indeks,
- elastiklik əmsalı,
- hormonik orta indeks.
- quruluş tərkibli indeks,

369 Eyni növlü məhsulların orta qiymətinin dinamikasına qiymət dəyişikliyinə təsirini hansı indeks səciyyələndirir?

- hormonik orta indeks
- dəyişən tərkibli indeks
- sabit tərkibli indeks,
- elastiklik əmsalı,
- hesabi orta indeks

370 Eyni növlü məhsulların orta qiymətinin dinamikasına hər iki amilin təsirini hansı indeks səciyyələndirir?

- hormonik orta indeks
- elastiklik əmsalı
- quruluş tərkibli indeks,
- sabit tərkibli indeks
- dəyişən tərkibli indeks

371 Ticarət firmasının pərakəndə mal dövriyyəsi əsas dövrdə 92,0 mln.man., hesabat dövründə isə 40,8 mln.man., ticarət sahəsi isə uyğun olaraq 8280 və 12688 min m² olmuşdur. Ticarət sahələrindən istifadənin (1m²-ə düşən mal dövriyyəsi indeksinin) necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 26,8%
- 20,0%
- 30,6%
- 24,4%
- 28,8%

372 Cari ildə müəssisənin əldə etdiyi təzə əsas fondların dəyərinin 900 min man, ilin əvvəlinə əsas kapitalın tam dəyərinin 3000 min man, ili axırına isə 3600 min manta olduğunu bilərək onların təzələnmə əmsalını hesablayın

- 30,0%
- 20,0%
- 25,0%
- 22,0%
- 35,0%

373 Ticarət firmasının mal ehtiyatı oktyabrın 1-nə 600, noyabrın 1-nə 620, dekabrın 1-nə 630, sonrakı ili 1 yarısına 636 mln. man təşkil edir. IV rübdə pərakəndə mal dövriyyəsi 315 mln. man. olmuşdur. Dövriyyənin sayını hesablayın

- 0,50
- 0,70
- 0,60
- 0,40
- 0,45

374 Ticarət mərkəzinin mal ehtiyatı oktyabrın 1-nə 600, noyabrın 1-nə 620, dekabrın 1-nə 630, sonrakı ilin 1 yanvarına 636 mln. man olmuşdur. IV rübdə pərakəndə mal dövriyyəsi 315 mln.man olmuşdur. Mal dövriyyəsinin ehtiyat tutumunu hesablayın

- 2,2
- 1,5

- 1,7
- 1,9
- 2,0

375 Ticarət firmasında orta mal ehtyatı əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə 12,0%, bir günlük mal dövriyyəsi isə 50,% artmışdır. Malların dövriyyə vaxtının necə dəyişdiyini tapın

- 96,6%
- 65,0 %
- 133,9%
- 74,7%
- 85,6%

376 Mart ayının 1-ə mağazanın mal ehtiyatının 300 min manat, fevrai atındakı mal dövriyyəsinin həcmi 120 min manat olduğu halda ehtiyat tutumu göstəricisinin hesablayın.

- 1800 man
- 2800 man
- 3000 man
- 2500 man
- 2000 man

377 Mart ayının 1-nə mal ehtiyatı 150 mln manat, fevral ayında mal dövriyyəsinin həcmi isə 500 min manat olmuşdur. Ehtiyat tutumunu hesablayın:

- 350 manat
- 500 min manat
- 200 manat
- 300 manat
- 149.5 mln manat

378 Tədavül sferasında mövcud mal ehtiyatı il ərzində 4 dəfə dövr edirsə, bir dövriyyənin müddətini hesablayın:

- 120 gün
- 90gün
- 360 gün
- 180 gün
- 60 gün

379 Yanvar ayı üzrə mal dövriyyəsi 125 mln manat olmuşdur. Orta günlük mal dövriyyəsi nə qədər olar?

- 6,25 mln man
- 10,4 mln man
- 4 mln
- 12 mln man
- 5 mln man

380 Əsas dövrdə mal dövriyyəsinin sürəti 5, hesabat dövründə 6 olarsa əmtəə tədavülünün sürəti indeksi necə olar?

- 5.5
- 0.83
- 1
- 1.2
- 11

381 Satılmış məhsul və xidmətlərin dəyərinin 600 min manat , dövriyyə kapitalının orta dəyərinin 150 min manat olduğunu bölərək , təhkim olma əmsalını hesablayın :

0.50

4

5

6

● 0.25

382 Ticarət müəssisəsinin mal ehtiyatının fevralın 1-nə 410 min man, yanvar ayındakı mal satışının həcmnin 2100 min manat olduğunu bilərək ehtiyat tutumu göstəricisini hesablayın

0.15

0.10

0.40

0.30

● 0.20

383 Ticarət müəssisəsinin mal ehtiyatının fevralın 1-nə 440 min man, yanvar ayındakı mal satışının həcmnin 2200 min manat olduğunu bilərək ehtiyat tutumu göstəricisini hesablayın

0.40

0.10

0.15

● 0.20

0.30

384 Mağazanın ortarüblük mal ehtiyatı 400 min manat, rüblük mal dövriyyəsi isə 560 min manat olmuşdur. Hər bir dövriyyənin orta müddətini hesablayın:

1.2

1.5

2.0

● 1.4

1.3

385 Mağazanın ortarüblük mal ehtiyatı 300 min manat, rüblük mal dövriyyəsi isə 500 min manat olmuşdur. Hər bir dövriyyənin orta müddətini hesablayın:

2.0

1.2

1.3

1.4

● 1.7

386 Mağazanın yanvarın 1-nə olan mal ehtiyatı 1600 min.man, dekabr ayındakı mal dövriyyəsi 9400 min man. olmuşdur. Dekabr ayında mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisini hesablayın (günlə)

6.4

4.1

4.5

● 5.9

5.8

387 Mağazanın yanvarın 1-nə olan mal ehtiyatı 1700 min.man, dekabr ayındakı mal dövriyyəsi 9500 min man. olmuşdur. Dekabr ayında mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisini hesablayın (günlə)

● 5.6

4.1

4.5

5.8

6.4

388 Mal ehtiyatı indeksinin İe=1,33, mal dövriyyəsi indeksinin isə 1,11 olduğunu bilərək dövriyyə vaxtı indeksini hesablayın

- 0.778
- 1.446
- 1.198
- 0.954
- 0.823

389 Mal ehtiyatı indeksinin İe=1,51, mal dövriyyəsi indeksinin isə 1,11 olduğunu bilərək dövriyyə vaxtı indeksini hesablayın

- 0.823
- 1.446
- 1.090
- 0.954
- 0.778

390 Mart ayında nağazanın mal dövriyyəsinin məbləği 800 min man, aprel ayın 1-nə mal ehtiyatının həcmi 100 min manat olmuşdur. Mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisini hesablayın.

- 10 gün
- 4 gün
- 5 gün
- 8 gün
- 7 gün

391 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə mal dövriyyəsinin fiziki həcmi 20%, satılan malların qiyməti isə 5% artmışdır. Mal dövriyyəsi indeksini hesablayın

- 20%
- 17%
- 8%
- 26%
- 18%

392 Ticarət mərkəzinin mal ehtiyatı oetyabrayınn 1-nə 600, noyabr 1-nə 620,dekabrın 1-nə 630, sonrakı ili 1 yanvarna 636 mln. manat olmuşdur.Mal ehtiyatının orta həcmi hesablayın:

- 518 mln.man
- 237 mln.man
- 105 mln.man
- 623 mln.man
- 725 mln.man

393 Ticarət müəssisəsində işçilərinəmək məhsuldarlığı əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 20%, işçilərin sayıisə 50% artmışdır. Mal dövriyyəsinin necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 1,8 dəfə
- 1,1 dəfə
- 90 %
- 25 %
- 118 %

394 Mal göndərmənin faktiki həcmiinin müqailədəki həcmindən kənarlaşmasına hansıamillər göstərir?

- mal satanların başqa ölkədə yerləşməsi
- mal satanların müqavilə öhdəlikləri yerinə yetirilməsi
- ərazi

- qiymətin səviyyəsi, malların miqdarı və çeşidi coğrafi şərait

395 Mal ehtiyatının növləri hansılardır?

istehlakçılardakı mal ehtiyatı
istehlakşılardakı mal ehtiyatı
yolda olan mal ehtiyatı
istehlakçılardakı mal ehtiyat, yolda olan mal ehtiyatı

- Cari, mövsümi və sığorta mal

396 Mal dövriyyəsinin orta sürətinə hansı amillər təsir göstərir?

bazarın konyukturası

- ayrı-ayrı mal qrupları üzrə dövriyyə sürətinin dəyişməsi və dövriyyənin quruluşunun dəyişməsi əhalinin alıcılıq qabiliyyəti tələb və təklif nisbəti bazar subyektlərinin işgüzar fəallığı

397 Firmanın mağazalarında çalışan işçilərin sayı əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 8,0 % ixtisar edilmiş, həmin dövrdə mal dövriyyəsi 16,0% artmışdır. Əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini müəyyən edin

12,5% artmış
10,2% artmış
8,8% aşağı düşmüşdür
● 26,0 artmış
20,8 artmış

398 Bazar infrastrukturuna hansı ünsürlər daxil edilmir?

rabitə və nəqliyyat vasitələri
ticarət anbar binaları və onların avadanlıqları
ticarət və kassa texnikası

- mal ehtiyatları
əmək ehtiyatları

399 Əsas kapitalın ortaqlik tam dəyərinin 6000 min man, ticarət əlavəsi məbləğinin isə 3000 min man olduğunu bilərək fondtutumunu müəyyən edin.

- 3,0 manat
2,0 manat
2,5 manat
1,8 manat
1,5 manat

400 Tamamilə köhnəldiyinə görə il ərzində silinən əsas fondların tam dəyərinin 1800 min man, ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinin 6000 min man, ilin axırına isə 7200 min manat olduğunu bilərək, əsas kapitalın sıradan çıxma əmsalını hesablayın

- 20,0%
30,0%
36,0%
28,0%
24,0%

401 Əsas kapital obyektinin tam dəyərinin 65 milyon man, ləğv dəyərinin 500 man, xidmət müddətinin 12 il olduğunu bilərək illik amortizasiya ayırmalarının məbləğini hesablayın

- 5,8 mln.man
- 6,2 mln.man
- 5,0 mln.man
- 4,5 mln.man
- 4,0 mln.man

402 Əsas kapitalın orta illik tam dəyərinin 3000 min man, məhsul və xidmətlərin ümumi braxılışının isə 1500 min manta olduğunu bilərək capital verimini hesablayın

- 1,2 min
- 0,5 man
- 1,5 man
- 1,0 man
- 0,8 man

403 Əsas kapital obtektinin tam dəyərinin 32 milyon manat, ləğv dəyərinin 500 min manat, xidmət müddətinin isə 10 il olduğunu bilərək, illik amortizasiya normasını hesablayın

- 10,2%
- 9,4%
- 8,4%
- 9,0%
- 9,8%

404 Ticarət müəssisəsində işçilərin əmək məhsuldarlığı əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 20 % , işçilərin sayı isə 12% artmışdır. Mal dövriyyəsinin necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 18,4% artmış
- 16,0% artmış
- 34,4 artmış
- 12,2% aşağı düşmüş
- 15,6 aşağı düşmüşdür

405 Mağazada pərakəndə mal dövriyyəsinin əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə 8,6 % artdığını, işçiləri sayının isə 3,4 azaldığını bilərək, əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 5,2 % artmış
- 4,5% aşağı düşmüşdür
- 15,5 artmış
- 12,4 % artmış
- 6,4 % artmış

406 Pərakəndə mal dövriyyəsi əsas ildə 200 mln. man, hesabat ilində isə 230 min mal olmuşdur. Müqayisə olunan dövrdə ticarətdə çalışan işçilərin sayı 4,0% artmışdır. Əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 3,8 % aşağı düşmüşdür
- 15% artmışdır
- 11,0 % artmışdır
- 12,5% artmışdır
- 10,6 % artmışdır

407 Ticarətdə yüklənmə göstəricisi verilənlərdən hansıdır?

- 1 işçiyə düşən alıcıların sayı
- 1 işçiyə düşən avadanlıqların dəyəri
- 1 satıcıya düşən alıcıların sayı
- 1 satıcıya düşən mal dövriyyəsi
- 1 işçiyə düşən mal dövriyyəsi

408 Mal dövriyyəsinin artmasına ekstensiv amillərin təsiri hansı bərabarlığın köməyi ilə aşkar edilir?

- $\Delta MD = W_0T_1 - W_0T_0$
- $\Delta MD = \sum (W_1 - W_0) \cdot q_1$
- $\Delta MD = \sum (t_0 - t_1) \cdot q_1$
- $\Delta MD = W_1T_1 - W_0T_0$
- $\Delta MD = W_1T_0 - W_0T_0$

409 Əhalinin ticarət şəbəkəsi ilə təminatının bölgəvi fərqləri statistikanın hansı metodunun köməyi ilə müəyyən edilir?

- variasiya göstəricilərinin balans metodunun orta kəmiyyətlərin nisbi kəmiyyətlərin indekslərin

410 Ticarət müəssisəsinin mal ehtiyatının fevralın 1-nə 480 min man, yanvar ayındakı mal satışının həcmnin 2400 min manat olduğunu bilərək ehtiyat tutumu göstəricisini hesablayın

- 0,40
- 0,20
- 0,15
- 0,10
- 0,30

411 Ticarət mərkəzinin mal ehtiyatının rübün əvvəlində-500, axırında 560 mln. man, rüb ərzində pərakəndə mal dövriyyəsinin isə 265 mln. man olduğunu bilərək mal dövriyyəsinin sürəti göstəricisini hesablayın

- 0,60 dəfə
- 0,45 dəfə
- 0,40 dəfə
- 0,35 dəfə
- 0,50 dəfə

412 Ticarət müəssisəsinin mal ehtiyatının aprel ayının 1-nə 600 min man, mart ayındakı pərakəndə dövriyyəsinin həcmi isə 1200 min manat olduğunu bilərək mal dövriyyəsinin əmtəə tutumunu hesablayın

- 0,70
- 0,50
- 0,45
- 0,40
- 0,60

413 Mağazanın noyabr ayında pərakəndə mal dövriyyəsi 3600 min manat, dekabrın 1-nə olan mal ehtiyatı isə 800 min. man olmuşdur. Mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisini hesablayın (günlə).

- 7,2
- 6,0
- 5,6
- 5,2
- 6,7

414 Mağazanın ortarüblük mal ehtiyatı 600 min manat, rüblük mal dövriyyəsi isə 900 min manat olmuşdur. Hər bir dövriyyənin orta müddətini hesablayın:

- 2,0
- 1,4
- 1,3

1,2

● 1,5

415 Mağazanın yanvarın 1-nə olan mal ehtiyatı 1640 min.man, dekabr ayındakı mal dövriyyəsi 9400 min man. olmuşdur. Dekabr ayında mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisini hesablayın (günlə)

6,4

● 5,2

4,5

4,1

5,8

416 Mal ehtiyatı indeksnin $I_e=1,44$, mal dövriyyəsi indeksinin isə 1,12 olduğunu bilərək dövriyyə vaxtı indeksini hesablayın

1,446

0,954

0,823

0,778

● 1,286

417 Mal dövriyyəsinin sürəti hansı göstəricilərlə səciyyələndirilir

malların daşınma məsafəsi ilə

● dövriyyə əmsalı ilə və bir dövriyyənin müddətilə

1 saatda gedilən məsafə ilə

malların daşınma sürətilə

mal dövriyyəsinin hər manatına düşən ehtiyatın həcmi ilə

418 Verilənlərdən hansı mal dövriyyəsinin sürətini səciyyələndirən göstəricidir?

dövrün axırına olan mal ehtiyatının reallaşma müddəti

● bir dövriyyənin davam etmə müddəti (günlə) və dövriyyə əmsalı

malların anbarlarda və pərakəndə şəbəkədə yatıb qalma müddəti

malların bir məbtəqədən digərinə daşınarkən hərəkət sürəti

dövrün əvvəlinə olan mal ehtiyatının reallaşma müddəti

419 Mart ayında mağazanın mal dövriyyəsinin həcmi 600 min man, həmin ayın axırına mal ehtiyatının 100 min man olduğunu bilərək, orta günlük mal ehtiyatını hesablayın

● 20 min manat

17 min man

16 min man

15 min man

18 min man

420 Mart ayında mağazanın mal dövriyyəsinin məbləği 600 min man, aprel ayın 1-nə mal ehtiyatının həcmi 100 min manat olmuşdur. Mal dövriyyəsinin malla təmin olunması göstəricisini hesablayın

8 gün

● 6 gün

5 gün

4 gün

7 gün

421 Orta günlük mal dövriyyəsinin həcmi necə hesablanır?

aylıq mal dövriyyəsinin həcmi 26-ya bölməklə

rüblük mal dövriyyəsinin həcmi 78 günə bölməklə

- mal dövriyyəsinin həcmi dövrəki təqvim günlərinin sayına bölməklə
mal dövriyyəsinin həcmi dövrəki iş günlərinin sayına bölməklə
illik mal dövriyyəsinə 312-yə bölməklə

422 Verilənlərdən hansı göstərici əmtəə ehtiyatlarının səviyyəsinə aid edilmir?

- satışdan pul mədaxili
mal dövriyyəsinin əmtəə ehtiyatı ilə təmin olunması
ehtiyat tutumu
mal ehtiyatının orta həcmi
mal ehtiyatının optimal həcmi

423 Verilənlərdən hansı göstərici əmtəə ehtiyatı və əmtəə dövriyyəsinin sürəti statistikasının göstəriciləri sisteminə daxil edilmir?

- ehtiyat tutumu
əmtəə ehtiyatlarının səviyyəsi
əmtəə ehtiyatlarının quruluşu
əmtəə ehtiyatlarının həcmi
● əmtəələrin hərəkəti göstəriciləri

424 Əmtəə ehtiyatı və əmtəə dövriyyəsinin sürəti statistikasının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- mal dövriyyəsinin səmərəliliyini öyrənmək
satışın nəticələrini aşkar etmək
satışın həcmi və quruluşunu öyrənmək
əmtəə ehtiyatının cari uçotunu aparmaq
● mal ehtiyatının həcmi, quruluşunu, dinamikasını hesablamaq və təhlil etmək

425 Harada yerləşməsindən asılı olaraq mal ehtiyatı hansı kateqoriyalara ayrılır?

- eksport üçün mal ehtiyatı
● istehsal sferasındakı və ticarət şəbəkəsindəki mal ehtiyatı
şəhərdəki mal ehtiyatı
kəndlərdəki mal ehtiyatı
dövlət mal ehtiyatı

426 Mal ehtiyatının yaradılması zərurəti nə ilə əlaqədardır?

- əhalinin etnik quruluşundakı xüsusiyyətlərlə
malların xarab olması və itgisilə
mal daşımının fasiləsiz davam etməsilə
ticarət sistemində çalışan ayrı-ayrı işçilərin öz işinə məsuliyyətsiz yanaşması ilə
● malların keyfiyyətinin və çeşidinin alıcıların tələbatına uyğun gəlməməsilə

427 Satılmış mal və xidmətlərin dəyərinin 600 mln. manat • dövriyyə fonlarının orta illik dəyərinin 150 mln. manat olduğunu bilərək dövrətmə əmsalını hesablayın:

- 75
90
2.5
● 4
150

428 Satılmış mal və xidmətlərin dəyərinin dövriyyə fonlarının orta qalığına nisbətindən alınan göstəriciyə statistikada nə ad verirlər?

- Yaralılıq əmsalı
Əsas kapitalın köhnəlmə əmsalı

Təhkim olunma əmsalı
Rentabellik

- Dövriyyə əmsalı

429 Mal göndərmənin ahəngdarlığı nədir?

onun çox olması

- mal satanlarla alıcıların razılığı əsasında tətib olunmuş qrafik üzrə göndərilməsidir
onun qeyri-bərabər surətdə göndərilməsidir
onun bərabər surətdə göndərilməsidir
onun keyfiyyətli olması

430 Dövriyyənin mal ehtiyatı ilə təmin olunması göstəricilər hansıdır?

hər n fərə düşən mal ehtiyatının həcmi
prəkəndə şəbəkədə olan mal ehtiyatının həcmi
bir müəsisəyə düşən mal ehtiyatının həcmi
mal ehtiyatının ümumi həcmi

- mal ehtiyatı dövriyyəsinin sayı və bir dövriyyənin davam etmə müddəti (günlə)

431 Əgər ticarət müəsisənin mal ehtiyatına dair bərabər fasilə ilə məlumat verilsə orta mal ehtiyatı ansı düstürlə hesablanmalıdır?

B və C

- xronoloji orta kəmiyyətin düsturu ilə
əkili hesabi orta kəmiyyətin düsturu ilə
sadə hesabı orta kəmiyyəti ilə
həndəsiorta kəmiyyətin düsturu ilə

432 Verilənlərdən mal dövriyyəsinin sürətinn səsiyyələndirən göstərici hansıdır?

malların qalığı
orta mal ehtiyatın reallaşması müddəti (günlə)
malların anbarlarda və prəkəndə şəbəkədə yatıb alma müddəti (günlə)
mallar bir yerdən digərinə daşınarkən hərəkət sürəti (km\saat)

- bir dövriyyənin davam etmə müddəti (günlə) və dövriyyə əmsalı(dövriyyənin sayı)

433 Əsas kapitaldan istifadə göstəriciləri hansılardır?

- kapital verimi və kapital tutumu
yararlılıq əmsalı
əmək tutumu
əmək məhsuldarlığı
köhnəlmə əmsalı

434 Əsas kapitalın vəziyyətini səsiyyələndirən göstəricilər hansıdır?

- əsas kapitalın köhnəlmə və yararlılıq əmsalları
kapitalverimi (fondverimi)
əsas kapitalın təzələnməsi əmsalı
əsas fondların sıradan çıxması əmsalı
kapitaltutumu (fondtutumu)

435 Əsas fondların amortizasiyası nədir?

- onun köhnəlməsinin pulla ifadəsidir
onun fəal hissəsidir
onun qalıq dəyəridir
onun ləğv dəyəridir

onun qeyri-fəal hissəsidir

436 Ticarətin əsas fondları hansı üsullarla qiymətləndirilir?

- tam lik, tam bərpa və köhnəlməsini çıxmaqla qalıq dəyərilə müəssisənin buraxılış qiymətilə smeta dəyərilə istehsal maya dəyərilə əsas qiymətlərlə

437 Ticarətdə mal dövriyyəsinin hər 10000 manatına düşən əməyin azaldılması nəyi deməyə əsas verir?

rentabelliğin yüksəldiyini
əmək məhsuldarlığının artdığını

- əmək məhsuldarlığının dəyişmədiyini
əmək məhsuldarlığının aşağı düşdüyünü
mənfəətin artdığını

438 Ticarətdə ayrı-ayrı iş növləri üzrə əməyin mexanikləşmə səviyyəsi hansı düstürlə hesablanır?

- $\Theta_{mex} = Q_m : Q_{\Sigma}$
 $\Theta_{mex} = Q_m P : Q_q \setminus m P$
 $\Theta_{mex} = t_{mex} : t_q \setminus mex$
 $\Theta_{mex} = Q_{mex} : Q_q \setminus mex$
 $\Theta_{mex} = t_{mqm} : t_q \setminus m qm$

439 Mal dövriyyəsinin artmasına intensiv amillərin təsiri hansı bərabərliyin köməyi ilə aşkar oluna bilər?

$\Delta MD = W_0 T_1 - W_0 T_0$
 $\Delta MD = W_1 T_1 - W_0 T_0$
 $\Delta MD = \sum (t_0 - t_1) \cdot q_1$
 $\Delta MD = \sum (W_1 - W_0) \cdot q_1$

- $\Delta MD = W_1 T_0 - W_0 T_0$

440 Ticarətdə əmək məhsuldarlığının əsas göstəricisi hansıdır?

ortasaatlıq hasilat
orta günlük hasilat
orta aylıq hasilat
əmək tutumu

- 1 işçiyə düşən mal dövriyyəsi

441 Statistika dövrünün müddəti dedikdə nə anlanır?

malın satıldığı günlərin sayı
il ərzində bütün dövriyyələrin başa gəldiyi vaxt
orta hesabla bir günə düşən satışın həcmi

- orta hesabla bir dövriyyənin başa gəldiyi günlərin sayı
il ərzindəki dövriyyələrin sayı

442 Əmtəə dövriyyəsinin sürəti dedikdə nə anlaşılır?

bir gündə satılan malın miqdarı
malların mexaniki hərəkəti
əmtəələrin iqtisadi hərəkəti

- malların tədavül sferasında olduğu vaxt və ya dövriyyənin sayı
əhalinin hər nəfərinə düşən mal dövriyyəsi

443 Mal ehtiyatı nədir?

- yola salınmış mallar
- istehsalçıların anbarında olan mallar
- topdasatış anbarlarındakı maldır
- dövlət ehtiyatında olan maldır
- satış anını gözləyən maldır

444 Məhsul istehsalının material məsrəflərinin əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə dövrdə 12,0% , məhsul çıxışının isə 24,0% artdığını bilərək , materialın xüsusi məsrəfinin necə dəyişdiyini hesablayın

- 5.6% artmış
- 10.1% azalmış
- 8.7% azalmış
- 100 % azalmış
- 9.7% azalmış

445 Müəssisədə fəhlələr sentyabr ayında işləmişlər: I növbədə 30 000 adam-gün, II növbədə 35000 adam – gün, III növbədə 11000 adam-gün. İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın

- 2.0
- 3
- 2.17
- 2.52
- 2.84

446 Müəssisədə fəhlələr sentyabr ayında işlənmişlər: I növbədə 12 000 adam-gün, II növbədə 25000 adam – gün, III növbədə 6000 adam-gün. İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın

- 1.8
- 1.9
- 1.5
- 1.6
- 1.7

447 İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalının 1,9 olduğunu bilərək növbə rejimindən istifadə əmsalını hesablayın

- 0.92
- 0.7
- 0.63
- 0.5
- 0.8

448 İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalının 2,6 olduğunu bilərək növbə rejimindən istifadə əmsalını hesablayın

- 0.82
- 0.76
- 0.87
- 0.92
- 0.72

449 Faktiki işlənmiş adam günlərin 2000, bütün günü boş dayanma adam günlərinin 250, işə çıxılmayan adam günlərin isə 500 olduğunu bilərək iş vaxtının təqvim fondunu hesablayın

- 2500
- 1750
- 2250
- 2750
- 1500

450 Faktiki işlənmiş adam günlərin 1500, bütün günü boş dayanma adam günlərinin 150, işə çıxılmayan adam günlərin isə 50 olduğunu bilərək iş vaxtının təqvim fondunu hesablayın

- 1550
- 1350
- 1700
- 1500
- 1650

451 Verilənlərdən hansı düstür anbar binalarından istifadənin normativ əmsalını xarakterizə edir?

d

$$I_n = \frac{N_1}{N_0}$$

b

$$W = \frac{E \times V}{H \times \partial_n}$$

c

$$S_t = \frac{n \times \partial}{r}$$

● a

$$\partial_n = \frac{S_{amb}}{S_{am}} \times h$$

452 Verilənlərdən anbar binalarına olan tələbat hansı düstürlə hesablanır?

d

$$I_n = \frac{N_1}{N_0}$$

c

$$S_t = \frac{n \times \partial}{r}$$

● a

$$W = \frac{E \times V}{H \times \partial_n}$$

b

$$S = \frac{N \partial_k}{\partial b_q}$$

453 Ticarət müəssisələrinə olan tələbat hansı düstürlə hesablanır?

b

$$\partial_{ix} = \frac{T_{ix}}{T_{\Sigma M}}$$

● a

$$S_i = \frac{n \times \partial}{r}$$

d

$$S_i = \frac{n \times \partial}{r}$$

c

$$S = \frac{N \partial_k}{\partial b_q}$$

454 Ticarət müəssisənin avadanlıqlarla təmin olunma səviyyəsi hansı düstürlə hesablanır?

d

$$\partial_{ix} = \frac{\partial K_{ix}}{\partial K_{\Sigma M}}$$

b

$$\partial_{ix} = \frac{T_{ix}}{T_{\Sigma M}}$$

● a

$$\partial = \frac{A_{qur}}{A_{\Sigma r}}; \partial = \frac{A_{qur}}{T_{\Sigma v}}; \partial = \frac{A_{qur}}{A_{qur}}$$

c

$$\partial_{ix} = \frac{q_{ix}}{q_{\Sigma M}}$$

455 Ticarət müəssisənin ixtisaslaşma səviyyəsi hansı düstürlə müəyyən edilir?

c

$$\partial_{ix} = \frac{q_{ix}}{q_{\Sigma M}}$$

● a

$$\partial_{ix} = \frac{M_{ix}}{M_{um}}$$

b

$$\partial_{ix} = \frac{\partial K_{ix}}{\partial K_{bm}}$$

d

$$\partial_{ix} = \frac{T_{ix}}{T_{um}}$$

456 Ticarət sahəsinin dinamikası indeksi hansı düstürlə hesablanır?

● a

$$S_t = \frac{n \times \partial}{r}$$

b

$$W = \frac{E \times V}{H \times \partial_x}$$

c

$$\Theta_f = \frac{\partial D}{E}$$

d

$$I_x = \frac{N_1}{N_0}$$

457 Ticarət şəbəkəsinin dinamikası indeksi hansı düstürlə hesablanır?

c

$$S_t = \frac{n \times \partial}{r}$$

b

$$\partial_x = \frac{S_{amb}}{S_{um}} \times h$$

● a

$$I_x = \frac{N_1}{N_0}$$

$$W = \frac{E \times V}{H \times \partial_n}$$

458 Məhsul buraxılışının ay ərzində 1600 min manat, işçilərin orta aylıq sayının 800 nəfər olduğunu bilərək, orta aylıq hasilatı hesablayın

- 2000 manat ;
- 1800 manat .
- 1500 manat ;
- 500 manat ;
- 600 manat ;

459 Məhsul buraxılışının 800 min manat, işlənmiş vaxtın isə 2400 adam-gün olduğunu bilərək, məhsulun əmək tutumunu hesablayın:

- 6 adam-gün ;
- 5adam-gün ;
- 8 adam-gün
- 10 adam-gün.
- 3 adam-gün

460 İşə çıxılan adam günləri-sayından bütün günlük boşdayanmaların sayını çıxmaqla hesablanan göstərici necə adlanır

- Faktiki işlənmiş adam-günləri ;
- Adam günlərin maksimum mümkün fondu
- Adam-günlərin tabel fondu
- İşçi qüvvəsindən istifadə fondu
- İşçi qüvvəsinin məşğulluq fondu.

461 Müəssisədə il ərzində işə qəbul edilənlərin sayını fəhlələrin ortaillik sayına bölməklə hesablanan göstərici necə adlanır

- Axıcılıq əmsalı ;
- İşçilərin fəallıq əmsalı.
- Daimilik əmsalı ;
- işə qəbul üzrə dövrüyyə əmsalı ;
- İşdən çıxma üzrə dövrüyyə əmsalı ;

462 İş vaxtının maksimum-minimum fondu necə hesablanır?

- təqvim vaxt fondlarından bayram günlərini çıxmaqla
- təqvim vaxt fondundan bayram, istirahət və növbə məzuniyyət günlərini çıxmaqla
- təqvim vaxt fondundan məzuniyyət günlərini çıxmaqla
- Təqvim vaxt fondundan bütün günü boşdayanmaların sayını çıxmaqla
- təqvim vaxt fondundan istirahət günlərin sayını çıxmaqla

463 İş vaxtının əsas ölçü vahidi hansılardır?

- Saat
- II
- Ay
- Adam-saat və adam gün
- Gün

464 Ən böyük növbədə işləyən fəhlələrin sayını iş yerlərinin sayına bölməklə hesablanan göstərici necə adlanır?

- Siyahı sayından istifadə əmsalı
- İşçi yerlərinin dolma əmsalı
- Növbə rejimindən istifadə əmsalı
- Növbəlilik əmsalı
- İşçi qüvvəsindən fasiləsiz istifadə əmsalı

465 İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalının 2,1 olduğunu bilərək növbə rejimindən istifadə əmsalını hesablayın

- 0.6
- 0.5
- 0.7
- 0.8
- 0.9

466 Müəssisədə fəhlələr sentyabr ayında işlənmişlər: I növbədə 60 000 adam-gün, II növbədə 35000 adam – gün, III növbədə 12000 adam-gün. İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın

- 2.5
- 2
- 2.2
- 1.8
- 3.0

467 Fəhlələr tərəfindən ay ərzində işlənmiş adam-günlərinin və boşdayanmaların cəmini, aydakı iş günlərinin sayına bölməklə alınan göstərici necə adlanır?

- İşə çıxanların orta sayı
- Orta siyahı sayından istifadə əmsalı
- İşçi qüvvəsindən məhsuldar istifadə əmsalı
- Orta siyahı sayı
- Faktiki işçilərin orta sayı

468 Müəssisədə işçilərin ay ərzində işə çıxılan və işə çıxılmayan adam-günlərinin cəmini, aydakı təqvim günlərinin sayına bölməklə hesablanan göstərici necə adlanır?

- İşçilərin orta siyahı sayı
- İşçilərin faktiki sayı
- İşə çıxanların sayı
- İşə davamiyyət göstəricisi
- İşçilərin orta sayı

469 İşçilərin orta aylıq siyahı sayı necə hesablanır?

- Ayın əvvəlinə və axırına olan sayını toplayıb, alınan nəticəni 2-ə bölməklə
- İşə çıxılan adam- günlərinin ümumi sayını iş günlərinin sayına bölməklə
- Faktiki işlənmiş adam günlərinin ümumi sayını iş günlərinin siyahı bölməklə
- Faktiki işçilərin sayını aydakı iş günlərinin sayına bölməklə
- ayın bütün günlərindəki siyahı sayını cəmləyib, alınan nəticəni həmin aydakı təqvim günlərinin sayına bölməklə

470 Məhsul buraxılışının 800 min man. işlənmiş vaxtın isə 1600 adam-gün olduğunu bilərək, orta günlük hasilatı tapın:

- 200 manat .
- 2 manat
- 0,5 manat ;

- 500 manat ;
- 600 manat ;

471 Məhsul buraxılışının əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 20% artdığını, əmək məsrəflərinin isə 10% artdığını bilərək, orta hasılatın necə dəyişdiyini tapın:

- 5% aşağı düşmüşdür
- 30% artmışdır ;
- 10% artmışdır ;
- 9,1% artmışdır ;
- 10% aşağı düşmüşdür.

472 Məhsulun əmək tutumunun əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 5% artdığını bilərək, orta hasılatın necə dəyişdiyini tapın:

- 6,0 aşağı düşmüşdür ;
- 5% artmışdır ;
- 5,0% aşağı düşmüşdür ;
- 4,8% aşağı düşmüşdür ;
- Dəyişməmişdir .

473 Müəssisədə məhsul istehsalının həcmi əsas dövrdəkinə nisbətən 32,0% , işlənmiş vaxt isə 10% artmışdırsa, əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 8,0% artmışdır ;
- Dəyişməmişdir .
- 22% artmışdır ;
- Dəyişməmişdir .
- 12% artmışdır ;
- 42% artmışdır ;

474 Müəssisədə əmək məhsuldarlığı əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 12% işçilərin sayı isə 5,% artmışdır. Məhsul istehsalının həcmi dəyişmişdir (necə % artmışdır) ?

- 15% ;
- 9,0% .
- 8,0% ;
- 17,6% ;
- 17%

475 Ticarətdə pərakəndə mal dövriyyəsi əsas ildə 200 mln.man, hesabat ilində 230 mln. man, olmuş işçilərin orta illik sayı isə müqayisə olunan dövrdə 4,0 % artmışdır. Əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 5,6%
- 11,6%
- 10,6%
- 12,7%
- 9,7%

476 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin tətbiq olunma səviyyəsini səciyyələndirən hansı göstəricilər hesablanır?

- fondla silahlanma, texnika ilə təmin olunma və mexanikləşmə səviyyəsi
- fond verimi
- kapital verimi
- əmək tutumu
- əmək məhsuldarlığı

477 Ticarətin müxtəlif formalarının səmərəliliyinin təhlili hansı metodla aparıla bilər?

- riyazi metodlarla
- orta kəmiyyətlər
- nisbi kəmiyyətlər
- qruplaşdırma metodu ilə
- balans metodu ilə

478 Pərakəndə ticarətin hansı forması qeyri-qanuni hesab edilir?

- ənənəvi ticarət (piştaxta vasitəsilə)
- küçə ticarəti
- kataloqlar üzrə satış
- malların nümunələr üzrə satışı
- özünə xidmət

479 Ticarət anbarlarının böyüklüyü necə ölçülür?

- binanın hündürlüyü ilə
- kvadrat-metrlə sahəsilə
- anbarlarda saxlanılan malların miqdarı ilə
- binanın uzunluğu ilə
- onların kub.metr həcmi ilə

480 İctimai iaşə müəssisələrinin böyüklüyü necə ölçülür?

- oturaqların sayı ilə
- həmin müəssisədə çalışan işçilərin sayı ilə
- onun əsas fondlarının dəyəri ilə
- mal dövriyyəsinin məbləği ilə
- hazırlanan xörək paylarının sayı ilə

481 Pərakəndə ticarət müəssisəsinin böyüklüyü necə ölçülür?

- onun ticarət salonunun sahəsi ilə
- əsas fondlarının həcmi ilə
- satılan malların miqdarı ilə
- mal dövriyyəsinin həcmi ilə
- işçilərin sayı ilə

482 Ticarət şəbəkəsi nədir?

- 4-dən artıq müəssisədən ibarət olan vahidlərin cəmidir
- ümumi mülkiyyətə olan iki və daha çox ticarət müəssisədən ibarət olan vahidlərin cəmidir
- 10-dan artıq ticarət müəssisədən ibarət olan vahidlərin cəmidir
- 8-dən artıq ticarət müəssisədən ibarət olan vahidlərin cəmidir
- 6-dan artıq ticarət müəssisədən ibarət olan vahidlərin cəmidir

483 Ticarət (xidmət) müəssisəsi necə anlanır?

- alqı-satqı ilə məşğul olan köşkdür
- səyyar ticarət maşınıdır
- mövsumi yarmarkadır
- ticarət (xidmət) funksiyalarını yerinə yetirən və öz xüsusi və ya icarə binasına malik olan hüquqi şəxsdir
- ticarət xidməti göstərən dükandır

484 Bazarın maddi-texniki potensialı hansı ünsürlərdən ibarətdir?

xammal və materiallardan

ticarət müəssisələrindən

- binalardan, qurğulardan avadanlıqlardan, informasiya və nəqliyyat vasitələrindən
- yarımfabrikatlardan
- hazır məhsullardan

485 Bazar infrastrukturunu statistikasının göstəricilər sistemi neçə göstəricidən ibarətdir?

- 7
- 13
- 11
- 9
- 5

486 İşçilərin siyahı sayı nədir?

Müəssisədə çalışan daimi işçilərin sayıdır

Müəssisədə çalışan bütün işçilərin sayıdır

- Bu adları müəssisənin siyasında olan bütün daimi, mövsümi və müvəqqəti işçilərin sayıdır
- Faktiki işçilərin sayıdır
- İşə çıxan işçilərin sayıdır

487 Ticarət formalarının səmərəliliyi göstəricilərinin dinamikası hansı metodla öyrənilə bilər?

nisbi kəmiyyətlər

balans metodu

- dəyişən və sabit tərkibli indekslər sisteminin köməyi ilə
- qruplaşdırma metodu
- orta kəmiyyətlər

488 Hansı ticarət müəssisəsi ticarət kompleksi adlanır?

daha böyük sahəsi olan, ərzaqdan başqa müəyyən qeyri-ərzaq malları satan obyektidir

sahəsi 2500 m²-dən böyük olan geniş çeşiddə mallar satan obyektlər

malların müəyyən çeşid qrupunu satan şöbələr qrupu

ərzaq məhsulları və gündəlik tələbat malları satan mağazalar

- müxtəlif universamları və pərakəndə anbar-mağazası olan obyektlər

489 Hansı ticarət müəssisəsi hipermarket adlanır?

sahəsi 120-400 m² olan mağazalar

daha böyük sahəsi olan, ərzaqdan başqa müəyyən qeyri-ərzaq malları satan obyektidir

- sahəsi 2,5-10,0 min m² olan geniş çeşiddə ərzaq və qeyri-ərzaq malları satan mağazalar
- sahəsi 2000-2500 m² olan mağazalar
- sahəsi 400-2000 m² olan mağazalar

490 Hansı ticarət obyektini supermarket adlanır?

özünəxidmət üsulu ilə işləyən mağazalar

hər çeşiddə mal satan obyektlər

sahəsi 2500m²-dən böyük olan və geniş çeşiddə ərzaq və qeyri-ərzaq malları satan mağazalara

- daha böyük sahəsi olan qeyri-ərzaq malları toplusu satan ticarət müəssisəsi
- malların müəyyən çeşid qrupunu satan şöbələr qrupu

491 Universal ticarət müəssisəsi nəyi anladır?

bu müəyyən qrup mal satan müəssisədir

bu müxtəlif universamları və pərakəndə anbar mağazası olan obtektidir

bu faizsiz kreditlə mal satan müəssisədir

bu müəyyən çeşiddə mal satan müəssisədir

- bu geniş mal kompleksi satan müəssisəsidir

492 Hansı ticarət müəssisəsi universam adlanır?

malların müəyyən çeşid qrupunu satan şöbələr qrupu
400-2000 m² sahəsi olan iri mağazalar qrupu
2,5-10,0 min m² sahəsi olan mağazalar qrupu

- özünəxidmət üsulu ilə işləyən, ərzaq məhsulları və gündəlik tələbat malları satan mağazalar hər çeşiddə mal satan obyektlər

493 Hansı ticarət müəssisəsi ticarət mərkəzi adlanır?

özünəxidmət üsulu ilə işləyən, ərzaq məhsulları və gündəlik tələbat malları satan müxtəlif universamları və pərakəndə anbar-mağazası olan obyektlər

- malların müxtəlif çeşid qrupunu satan obyektlər daha böyük sahəsi olan, qeyri ərzaq malları satan mağazalar malların müəyyən çeşid qrupunu satan müəssisələr

494 Hansı ticarət müəssisəsi univermaq adlanır?

- malların müəyyən çeşid qrupunu satan şöbələr qrupudur müxtəlif universamları və mağazaları olan obyektlərdir özünə xidmət üsulu ilə işləyən, ərzaq məhsulları və gündəlik tələbat malları satan, sahəsi 120-400m² olan mağazalar daha böyük sahəsi olan, ərzaqdan başqa müəyyən qeyri-ərzaq malları satılan ticarət müəssisədir malların hər çeşid qrupunu satan obyektidir

495 Bazar infrastrukturunu statistikasının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

bazarın bölgəvi xüsusiyyətlərini tədqiq etmək
bazarın konyukturasını tədqiq etmək
bazarın tarazlığını öyrənmək

- bazarın maddə-texniki bazasına, əmək resurslarına və müəssisələr şəbəkəsinə dair məlumat toplamaq, təhlil etmək və qiymətləndirmək
bazar tərəf-müqabillərinin sayını və tərkibini öyrənmək

496 Bazar infrastrukturunu statistikasının predmeti nədən ibarətdir?

tələb-təklifin nisbətini tədqiq etmək
bazarın tarazlığını öyrənmək
bazar proseslərinin səmərəliliyinin öyrənmək

- infrastrukturun formalaşması və fəaliyyətinin kütləvi hadisə və prosesləridir bazarın konyukturasını öyrənmək

497 Bazar infrastrukturunun funksiyalarına nələr daxildir?

sair xidmətlər sferası
mühasibatlıq
plan-iqtisad işi

- maddi-texniki təchizat bölmələrinin işi, nəqliyyat, rabitə, serviz, marketinq və reklam xidməti valyuta mübadiləsi

498 Bazarın infrastrukturunu dedikdə nə anlanır?

ticarət vasitəçiləri
bazar tərəf-müqavilləri
satıcılar

- alıcılar əsas bazar proseslərini təşkilatı və maddi təminat cəhətdən təchiz edən köməkçi sahə və vasitələrin məcmusu

499 Ay ərzində birjada satılan malların qiymətlərinin orta səviyyəsi orta kəmiyyətin verilən düstürlərindən hansı ilə hesablanır?

● a

$$\bar{P} = \frac{\sum Pq}{\sum q}$$

d

$$\bar{P} = \frac{\sum P}{n}$$

..

c

$$\bar{P} = \frac{\sum P}{\sum \frac{1}{n}}$$

b

$$\bar{P} = \frac{\sum Pq}{\sum \frac{pq}{p}}$$

500 Müxtəlif mallar üzrə qiymətlərin dinamikası hansı düstürlə hesablanır?

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} ; \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} ;$$

b

$$I = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

● a

$$I = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

d

$$I_p = \frac{\sum p_1 (q_{11} + q_{12})}{\sum p_{11} (q_{11} + q_{12})}$$

501 Real satışın fiziki həcm indeksi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

● a

$$i = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

$$b \quad i_p = \sqrt{\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} \cdot \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}}$$

$$d \quad i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \div \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

502 Ayrı-ayrı mallar üzrə real satış indeksi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

$$d \quad i = \frac{C_1}{C_0}$$

● e

$$i = \frac{q_1}{q_0}$$

$$c \quad i = \frac{Z_1}{Z_0}$$

$$b \quad i = \frac{P_1}{P_0}$$

$$a \quad i = \frac{m_1}{m_0}$$

503 Real satış indeksi necə hesablanır?

● a

$$i_q = \frac{q_1}{q_0}$$

$$b \quad i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

c

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0}$$

$$I_p = \frac{\sum p_{1i} (q_{1i} + q_{2i})}{\sum p_{0i} (q_{1i} + q_{2i})}$$

504 Həmcins mal növləri üzrə qiymət indeksi hansı düstürlə hesablanır?

● a

$$i = \frac{\bar{P}_1}{\bar{P}_0}$$

d

$$i = \frac{m_1}{m_0}$$

c

$$i = \frac{Z_1}{Z_0}$$

b

$$i = \frac{C_1}{C_0}$$

505 Müəyyən növ üzrə birjanın işgüzar fəallığı qiymətləndirilərkən qiymət indeksinin hansı düsturundan istifadə olunur?

b

$$i = \frac{Z_1}{Z_0}$$

d

$$i = \frac{C_1}{C_0}$$

● c

$$i = \frac{P_1}{P_0}$$

a

$$i = \frac{M_1}{M_0}$$

506 Opsion sövdələşmənin neçə formasıdır?

- bu, müddətli sövdənin bir növü olmaqla müqavilə sahibinə malı müəyyən müddətdən sonar sabit qiymətə satmaq hüquqı verməklə müəyyən əlavə məbləğ əldə etməyə imkan verir
bu sövdələşmə anındakı qiymətlərlə real əmtəələrin haqqının sonradan ödənilməklə həyata keçirilməsidir
bu, malın alınmasına və ya satılmasına alqı-satqı müqaviləsi olmaqla əmtəənin faktiki verilməsini nəzərdə müddətli sövdələşmədir
bu malın birbaşa barter üsulu ilə alqı-satqısıdır
bu malın alıcıya dərhal təqdim olunmasını nəzərdə tutan sövdələşmə formasıdır

507 Fyuçers sövdələşməsinin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- bu, sövdələşmə anındakı qiymətlərlə real əmtəələrin haqqının sonradan ödənilməklə həyata keçirilməsidir
bu malın alıcıya dərhal təqdim olunmasını nəzərdə tutur
malın birbaşa barter üsulu ilə mübadiləsidir
- bu malın alınmasına və ya satılmasına alqı-satqı müqaviləsi olmaqla əmtəənin faktiki verilməsini nəzərdə tutmayan müddətli sövdədir
bu, müddətli sövdənin bir növü olmaqla müqavilə sahibinə malı müəyyən müddətdən sonar sabit qiymətə satmaq hüquqı verməklə müəyyən əlavə məbləğ əldə etməyə imkan verir

508 Forvard sövdələşməsi nə deməkdir?

- bu sövdələşmə anındakı qiymətlərlə real əmtəələrin haqqının sonradan ödənilməklə həyata keçirilməsidir
malın alınmasına və ya satılmasına alqı-satqı müqaviləsi olmaqla məhsulun faktiki verilməsini nəzərdə tutmayan sövdələşmədir
müddətli sövdənin bir növü olmaqla müqavilə sahibinə malı müəyyən müddətdən sonar sabit qiymətə satmaq, hüquqı verməklə müəyyən əlavə məbləğ əldə etməyə imkan verir
bu malın alıcıya dərhal təqdim olunmasını nəzərdə tutan sövdələşmə formasıdır
malın birbaşa barter üsulu ilə alqı-satqısıdır

509 Real əmtəələr və sövdələşmələr necə adlanır?

- malın birbaşa barter üsulu ilə alqı-satqısıdır
müddətli sövdənin bir növü olmaqla müqavilə sahibinə malı müəyyən müddətdən sonar sabit qiymətə satmaq hüquqı verməklə müəyyən əlavə məbləğ əldə etməyə imkan verir
malın alınmasına və ya satılmasına alqı-satqı müqaviləsi olmaqla malın faktiki verilməsini nəzərdə tutmayan müddətli sövdələşmədir
bu sövdələşmə anındakı qiymətlərlə real əmtəələrin haqqının sonradan ödənilməklə həyata keçirilməsidir
- bu malın alıcıya dərhal təqdim olunmasını nəzərdə tutan sövdələşmə formasıdır

510 Xedjirovamiya nədir?

- adi müqavilələr əldə edilməsi deməkdir
opsionların alqı-satqısı
- fyuçers sövdələşmələri
forvard sövdələşmələri
sığortalanmış müqavilələr

511 Ayrı-ayrı malların qiymətinin sabitlik dərəcəsinə səciyyəli tənzimləmək üçün statistikanın hansı metodundan istifadə olunur?

- əlaqələr tənliyi
- variasiya göstəriciləri
nisbi kəmiyyətlər
orta kəmiyyətlər

balans metodu

512 Birja konyukturasını xarakterizə edən əsas göstəricilər hansılardır?

birja fəaliyyətinin səmərəliliyidir
 infrastrukturun vəziyyətidir
 işgüzar fəallığın səviyyəsidir
 birja dövriyyəsinin həcmidir

- bazarın tarazlığıdır, qiymətlərin səviyyəsi və dinamikasıdır, sövdələrin sayıdır

513 Katirovka hansı informasiyanı əks etdirir?

malın tipik qiymətlərini
 müşahidə vasitəsilə əldə olunan qiymətləri
 gün ərzində qiymətlərin ən yüksək və ən aşağı səviyyəsini
 qeyri-rəsmi katirovkanı

- gün ərzindəki qiymətləri, 1-ci və sonuncu sövdələrdəki qiymətləri, birjanın açılma və bağlanma anındakı qiymətləri

514 Birja qiymətlərinin katirovkası necə anlanır?

satıcıların, alıcıların və sövdələrin ciddi- fərqlənən qiymətləni nəzərə alır

- çoxsaylı sövdələrdəki qiymətləri hesablayır və dərc edilir
 hər bir müqavilə üzrə qiymətin səviyyəsini hesablayın
 qiymətlərin səviyyəsinə nəzarət edilir
 qiymətlərin proqnozunu verir

515 Birja sataistikasının göstəricilər sistemi neçə göstəricidən ibarətdir?

40
 33
 28
 21

- 37

516 Birja statistikasının əsas vəzifəsi nədir?

birjanın maddi-texniki bazasının vəziyyətini qiymətləndirmək
 birja fəaliyyətilə əlaqədar xərclərin ümumi məbləğini və qurluşunu təhlil etmək
 birjanın ərazidə yerləşməsinə qiymətləndirmək

- birja konyukturasına, onun mal dövriyyəsinin həcminə və qiymətlərə, əmtəə bazarında birjanın roluna dair məlumat toplamaq və təhlil etmək
 birjanın proseslərinin səmərəliliyini qiymətləndirmək

517 Birjanın statistika komitəsinin funksiyası nədən ibarətdir?

alqı-satqı müqavilələrinin nümunəvi formasını hazırlamaq
 satıcılarla hesablaşmalar aparmaq
 qiymətləri katirovka etmək
 alqı-satqı əməliyyatlarını rəsmiyyətə salmaq

- birjaya informasiya xidməti göstərmək, uçot aparmaq və qiymət indekslərini hesablamaq

518 Birjada əməliyyatlarını kimlər həyata keçirirlər?

köşklər

- birja vasitəçiləri
 satıcılar
 alıcılar
 birja komitələri

519 Birja hansı xidmətləri edir?

- qiymətləri katirobka edir, standartları müəyyən edir, nümunə müqavilələri işləyib hazırlayır, hesablamalar aparır, öz müştərilərinə informasiya xidməti göstərir və s.
çəkir və bükür
emal edir
malları sortlaşdırır
alıcıların ünvanına çatdırır

520 Ən çox məlum birja malları hansılardır?

- dərman bitkiləri
yumurta
yun
mal-qara və quşlar
- taxıl, şəkər, kofe, kauçuk, pambıq, qiymətli və əlvan metallar, neft və neft məhsulları və meşə materialları

521 Birjalar hansı məhsulların alqı-satqı ilə məşğul olurlar?

- torpaq sahələrinin
- xammalın və kənd təsərrüfatı məhsullarının
daşınmaz əmlakın
sənaye məhsullarının
maşın və avadanlıqların

522 Birja statistikasının predmeti nədən ibarətdir?

- mal alışı və satışının uçotunu aparmaqdan
- birja konyukturasından, əmtəələrin hərəkətindən, birjada qiymətin əmələ gəlməsindən, onun səviyyəsi və dinamikasından investisiya proseslərindən, birja infrastrukturundan və s.
birjada səmərəliliyin səviyyəsini və dinamikasını öyrənməkdən
birja fəaliyyətinin xərclərini uçota almaqdan
birjanın mal dövriyyəsinin həcmi hesablamadan ibarətdir

523 Əmtəə birjası nədir?

- daimi fəaliyyət yeri olmayan pərakəndə ticarət müəssisəsidir
pərakəndə ticarət müəssisəsidir
- daimi fəaliyyət göstərən, nümunələr və standartlar üzrə sövdələşmələr bağlayan, daimi fəaliyyət yeri olan mütəşəkkil topdansatış bazarıdır
mövsümi fəaliyyət göstərən ticarət müəssisəsidir
qeyri-standart mal satan ticarət müəssisəsidir

524 Birja konyukturası təhlilinin statistika metodları hansılardır?

- riyazi statistikanın metodları
- orta kəmiyyətlər, dispersiya, variasiya, indekslər
nisbi kəmiyyətlər
paralel sıraların müqayisəsi
balans metodu

525 Birjaların işgüzar fəallığı təhlil edilərkən hansı metodlardan istifadə olunur?

- indeks metodundan
nisbi kəmiyyətlərdən
orta kəmiyyətlərdən
mütləq kəmiyyətlərdən
balans metodundan

526 Birja statistikasının göstəricilər sistemi neçə blokdan ibarətdir?

- 8
- 6
- 5
- 4
- 7

527 Satışdan daxil olan mənfəətin ümumi mütləq dəyişməsini hansı düsturla hesablamaq olar

$$\frac{\sum z_1 q_1 + \sum p_0 q_0}{\sum z_0 q_0 + \sum p_1 q_1}$$

● a

$$\sum (p_1 q_1 - z_1 q_1) - \sum (p_0 q_0 - z_0 q_0)$$

b

$$\sum (p_1 q_1 - p_0 q_1) - \sum (p_0 q_1 - p_0 q_0)$$

528 Məhsul buraxılışının 400 min manat, işlənmiş vaxtın isə 1200 adam-gün olduğunu bilərək, məhsulun əmək tutumunu hesablayın

- 5 adam gün
- 480 manat
- 5 gün
- 1600 manat
- 3 adam gün

529 Məhsul buraxılışının ay ərzində 2000 min manat, işçilərin orta aylıq sayının 500 nəfər olduğunu bilərək, orta aylıq hasilatı hesablayın:

- 1000 man
- 4000 kg
- 2000 man
- 4000 man
- 2000 kg

530 Ticarət nöqtəsi bir adda əmtəə satır. Natural ifadədə satılmış məhsulun dinamikası öyrənilir. Bunun üçün qurulan indeks necə adlanır?

- Fərdi;
- Həcm göstəricisi indeksi
- Ümumi;
- Keyfiyyət göstəricisi indeksi;
- Qruplu;

531 Müəssisədə fəhlələr sentyabr ayında işlənmişlər: I növbədə 20 000 adam-gün, II növbədə 15000 adam – gün, III növbədə 5000 adam-gün. İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın

- 1.8
- 40
- 20
- 2
- 1

532 Müəssisədə fəhlələr sentyabr ayında işlənmişlər: I növbədə 10 000 adam-gün, II növbədə 35000 adam – gün, III növbədə 60000 adam-gün. İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın

- 2.25
- 1.5
- 2.3
- 1.75
- 1.45

533 Əsas dövrdə məhsul vahidinin maya dəyərini 42,0 manat , hesabat dövründə isə plan üzrə 45,0 manat , faktiki 43,0 manat olduğunu bilərək, fərdi maya dəyəri indeksini hesablayın

- 108%
- 107%
- 102%
- 115%
- 110 %

534 Firmanın hesabat dövründə pərakəndə mal dövriyyəsi 15,0 mln.man, tədavül xərclərinin səviyyəsi əsas dövrdə 2.1% hesabat dövründə isə 2.5% olmuşdur. Tədavül xərclərinə nisbi qənaətin məbləğini hesablayın

- 4500 manat
- 8000 manat
- 7200 manat
- 6000 manat
- 7143 manat

535 Mal dövriyyəsinin həcmi 4 mln manat, ümumi əlavə edilmiş dəyərin 1 mln manat, işçilərin orta illik sayının 200 nəfər olduğunu bilərək canlı əməkdən istifadənin səmərəliliyini hesablayın

- 4 mln man
- 3 mln man
- 80min manat
- 20 min manat
- 5 min man

536 İşçilərin ilin əvvəlinə sayı 150, ilin sonuna 170 nəfər, ümumi əlavə edilmiş dəyərin 1.6 mln manat olduğunu bilərək makro səviyyədə əmək məhsuldarlığını hesablayın:

- 9.4 min manat
- 8 min manat
- 10 min manat
- 10.7 min manat
- 12 min manat

537 İşçilərin ilin əvvəlinə sayı 100, ilin sonuna 110 nəfər, ümumi əlavə edilmiş dəyərin 1.2 mln manat olduğunu bilərək makro səviyyədə əmək məhsuldarlığını hesablayın

- 12 min manat
- 11.4 min manat
- 10 min manat
- 11 min manat
- 10.9 min manat

538 Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə məhsulun fiziki həcmi 25% yüksəlməsi məhsul vahidinin maya dəyərini 10% aşağı düşməsi halında məhsul istehsalına ümumi məsrəflər necə dəyişər?

- 10.3 % azalar
- 5.6% artar

- 12.5 % artar
- 11.6% artar
- 4.9 % azalar

539 Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə məhsulun fiziki həcmnin 25% aşağı düşməsi, məhsul vahidinin maya dəyərinin 10% yüksəlməsi halında məhsul istehsalına ümumi məsrəflər necə dəyişər?

- 17.5 % azalar
- 15 % artar
- 15% azalar
- 17.5 % artar
- 10 % artar

540 Mal dövriyyəsinin həcmnin 12 mln manat, ümumi əlavə edilmiş dəyərin 3 mln manat, işçilərin orta illik sayının 1200 nəfər olduğunu bilərək canlı əməkdən istifadənin səmərəliliyinin hesablayın

- 9 mln man
- 13.3 min man
- 4 manat
- 10 min manat
- 15 manat

541 İstehsal fondları, qeyri-maddi aktivlər və maddi dövriyyə vəsaitlərinin bir manatına düşən mənfəətin həcmi hansı statistik göstərici ifadə edir?

- balans mənfəəti
- heç biri
- ümumi rentabellik
- satılmış mənfəətin rentabelliği
- xalis mənfəətin xüsusi çəkisi

542 Rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

d

$$S_{(r)} = \frac{MD}{M}$$

- a

$$S_{(r)} = \frac{M}{MD}$$

c

$$S_{(r)} = \frac{M}{TX}$$

b

$$S_{(r)} = \frac{M}{T}$$

543 aa

$$W = \frac{\ddot{U}\theta ED}{T} \text{ düsturu nəyin düsturudur?}$$

- Ümumi əlavə edilmiş dəyərin hissəsi
- Makrosəviyyədə əmək məhsuldarlığı göstəricisi
- Cari xərclərin səmərəliliyi
- Canlı əməkdən istifadənin səmərəliliyi
- Mikrosəviyyədə əmək məhsuldarlığı göstəricisi

544 Tədavül xərcləri səviyyəsinin dəyişməsi hansı indekslə xarakterizə olunur?

- a

$$I_c = \frac{C_1}{C_0}$$

b

$$I_n = \frac{N_1}{N_0}$$

d

$$i = \frac{P_1}{P_0}$$

c

$$i = \frac{m_1}{m_0}$$

545 Tədavül xərclərinin nisbi səviyyəsi hansı düstürlə hesablanır?

- a

$$Z = \frac{3}{q}$$

c

$$Z_e = \frac{T}{(T_i + Z_i)}$$

d

$$Z_x = \frac{T}{UDM}$$

b

$$C(t) = \frac{T \times 100}{MD}$$

546 Xərclərin səmərəliliyi necə ölçülür?

$$c$$

$$S = \frac{N\partial_k}{\partial b_q}$$

$$d$$

$$S_t = \frac{n \times \partial}{r}$$

● a

$$S_{am} = \frac{M}{MD}$$

b

$$S_{\mathcal{N}} = \frac{MD}{F_{\partial s}}$$

547 Ticarətin rentabelliği hansı düstürlə hesablanır?

● a

$$S_{\partial m} = \frac{M}{MD} \text{ v? ya } S_{\partial m} = \frac{M}{F_{\partial s}}$$

d

$$S_z = \frac{MD}{AI + \partial OF + A + I}$$

c

$$W = \frac{MD}{T}$$

b

$$S_{\partial m} = \frac{MD}{F_{\partial s}} \text{ v? ya } S_{\partial m} = \frac{U\partial ED}{F_{\partial s}}$$

548 Keçmiş əməyin məsrəflərinin səmərəliyi hansı düstürlə hesablanır?

● a

$$S_{\partial m} = \frac{MD}{F_{\partial s}} \text{ v? ya } S_{\partial m} = \frac{U\partial ED}{F_{\partial s}}$$

d

$$S_z = \frac{MD}{AI + \partial ÖF + A + I}$$

c

$$S_{\mathcal{N}} = \frac{MD}{F_{\partial s}}$$

b

$$W = \frac{\dot{U}\partial ED}{T}$$

549 Canlı əməkdən istifadənin səmərəliliyi hansı göstərici ilə xarakterizə edilir?

b

$$S_{\mathcal{N}} = \frac{MD}{F_{\partial s}}$$

• d

$$W = \frac{MD}{T}$$

c

$$W = \frac{\dot{U}\partial ED}{T}$$

a

$$S_z = \frac{U\partial D}{AI + \partial ÖF + A + I}$$

550 Maddi və əmək resurslarından istifadənin səmərəliliyi hansı düstürlə hesablanır?

c

$$S_{\mathcal{N}} = \frac{MD}{F_{\partial s}}$$

b

$$W = \frac{\dot{U}\partial ED}{T}$$

• a

$$S(r) = \frac{MD}{F_{\partial s} + F_d + ME + T}$$

$$d$$

$$S_z = \frac{MD}{AI + \partial OF + A + I}$$

551 Cari xərclərin səmərəliliyi verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

● a

$$S_z = \frac{MD}{AI + \partial OF + A + I}$$

d

$$S_{\mathcal{N}} = \frac{MD}{F_{\partial s}}$$

c

$$W = \frac{\dot{U}\partial ED}{T}$$

b

$$S(r) = \frac{MD}{F_{\partial s} + F_d + ME + T}$$

552 Bazar proseslərinin səmərəliliyi verilənlərdən hansı düstürlə hesablanır?

● a

$$S_z = \frac{\dot{U}\partial D}{AI + \partial OF + A + I}$$

d

$$S(r) = \frac{MD}{F_{\partial s} + F_d + ME + T}$$

c

$$W = \frac{\dot{U}\partial ED}{T}$$

b

$$S_{\mathcal{N}} = \frac{MD}{F_{\partial s}}$$

553 a

İcarət müəssisəsinin aşağıdakı məlumatı vardır. (m.n manatla)

Göstəricilər	Əsas il	Hesabat ili
Tədavül xərcləri	133,0	165,0
Pərakəndə mal dövriyyəsi	2300	3000

Tədavül xərclərinin aşağı salınmasından əldə edilən nisbi qənaətin məbləğini hesablayın

- 10,0 min. man
- 18,4 min. man
- 15,0 min.man
- 12,4 min. man
- 20,8 min.man

554 2013 – cü ildə məhsul vahidi maya dəyərinin 35,0 manat , 2014 – cü ildə isə plan üzrə 40,0 manat , faktiki 42,0 manat olduğunu bilərək , fərdi maya dəyəri indeksini hesablayın

- 1,15 .
- 1,20 ;
- 0,909 ;
- 0,875
- 0,95 ;

555 Müəssisədə məhsul istehsalına çəkilən bütün xərclərin məbləğinin 36 % , məhsul buraxılışının isə 40 % artdığını bilərək , məhsul vahidi maya dəyərinin necə dəyişdiyini hesablayın

- dəyişməyib .
- 5,0 % aşağı düşüb
- 4,0 % aşağı düşüb ;
- 2,0 % artıb ;
- 2,9 % aşağı düşüb ;

556 Məhsul istehsalının material məsrəflərinin əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə dövrdə 24,0% , məhsul çıxışının isə 30,0% artdığını bilərək , materialın xüsusi məsrəfinin necə dəyişdiyini hesablayın :

- 4,6 % aşağı düşmüş
- 100 % aşağı düşmüş ;
- 50 % artmışdır .
- 8 % aşağı düşmüş
- 6 % artmış

557 Firmanın hesabat dövründə pərakəndə mal dövriyyəsi 20,0 mln.man, tədavül xərclərinin səviyyəsi əsas dövrdə 3,8% hesabat dövründə isə 3,0% olmuşdur. Tədavül xərclərinə nisbi qənaətin məbləğini hesablayın

- 2,4 mln.man
- 7,6 mln.man
- 6,0 mln.man
- 1,6 mln.man
- 3,5 mln.man

558 Mal dövriyyəsinin həcmnin 2 mln manat, ümumi əlavə edilmiş dəyərin 5 mln manat, işçilərin orta illik sayının 200 nəfər olduğunu bilərək canlı əməkdən istifadənin səmərəliliyinin hesablayın:

- 10 min man
- 8 min man

- 40 min man
- 25 min man
- 12 min man

559 İşçilərin ilin əvvəlinə sayı 120, ilin sonuna 180 nəfər, ümumi əlavə edilmiş dəyərin 1.5 mln manat olduğunu bilərək makro səviyyədə əmək məhsuldarlığını hesablayın:

- 8,33 min man
- 12,5 min man
- 12 min man
- 7 min man
- 10 min man

560 Məhsul satışının rentabelliği necə hesablanır ?

- Pul gəlirinin istehsal və tədavül xərclərinin ümumi məbləğinə nisbət ilə
- satışdan əldə olunan mənfəətin həmin məhsulun tam maya dəyərinə % nisbət ilə
- Satışdan daxil olan pul vəsaitinin əsas kapitalın dəyərinə nisbət i ilə
- Satışdan daxil olan pul vəsaitinin dövriyyə kapitalının orta həcminə nisbət ilə
- Gəlirin əmlakın dəyərinə nisbət ilə

561 Məhsul satışından əldə olunan pulun məbləğindən həmin məhsulun tam maya dəyərini çıxmaqla hesablanan göstərici necə adlanır ?

- Gəlir ;
- Yığı m
- Xalis gəlir
- Xalis mənfəət ;
- Mənfəət ;

562 Müəssisədə bu və ya digər məhsulun maya dəyəri dedikdə nə başa düşülür?

- Həmin məhsula çəkilən müstəqim (birbaşa) xərclərin məbləği
- Həmin məhsula sərf olunan maddi xərclərin məbləği ;
- Həmin məhsula sərf olunan pul xərcləri
- Həmin məhsulun istehsalına və satışına çəkilən xərclər
- Həmin məhsulun hər vahidinə çəkilən bütün xərclərin pul ifadəsilə məbləği

563 135 ədəd məmulatın istehsalına 270 kq material sərf olunduğunu bilərək , məmulatın material tutumunu hesablatın :

- 0,5 kq
- 0,8 kq
- 0,6 kq
- 0,3 kq
- 0,4 kq

564 Firmanın pərakəndə mal dövriyyəsi 10,0 mln.man., tədavül xərcləri 380 min man olmuşdur. Tədavül xərclərinin nisbi səviyyəsini hesablayın

- 4,6%
- 3,8%
- 3,0%
- 3,4%
- 5,2%

565 Firmanın pərakəndə mal dövriyyəsi 180 mln. man, ticarət əlavəsi 20,0%, tədavül xərcləri isə 6,0 mln. man olmuşdur. Firmanın mənfəətinin məbləğini hesablayın

- 36,0 mln. man
- 24 mln.man
- 26 mln.man
- 20,0 mln.man
- 30,0 mln.man

566 Firmanın pərakəndə mal dövriyyəsi 150 mln. man., ticarət əlavəsi 20,0 %, tədavül xərcləri isə 5,0 mln.man. olmuşdur. Mal dövriyyəsinin rentabellik səviyyəsini hesablayın

- 18,4%
- 12,2%
- 14,5%
- 20,8%
- 16,7%

567 Tədavül xərcləri səviyyəsinin dəyişməsi hesabına tədavül xərclərinin artması hansı düstürlə hesablanır?

- $\Delta Tx = C1 \times MD1 - C0 \times MD0$
- $\Delta Tx = Tx1 - Tx0$
- $\Delta Tx = C0MD1 - C0 \times MD0$
- $\Delta Tx = C1 \times MD1 - C0 \times MD1$
- $\Delta Tx = C1 \times MD1 - C0 \times MD$

568 Əmtəə dövriyyəsinin dəyişməsi hesabına tədavül xərclərinin artması verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

- $\Delta Tx = Tx1 - Tx0$
- $\Delta Tx = C1 \times MD1 - C0 \times MD$
- $\Delta Tx = C1 \times MD1 - C0 \times MD1$
- $\Delta Tx = C0MD1 - C0 \times MD0$
- $\Delta Tx = C1 \times MD1 - C0 \times MD0$

569 Tədavül xərclərinin təsnifatında onlar neçə maddəyə ayrılırlar?

- 9
- 4
- 3
- 6
- 7

570 Şərti daimi xərclərə hansı xərclər aid edilmir?

- rabitə informasiya xərcləri
- idarəetmə xərcləri
- malların daşınması xərcləri
- istiliklə əlaqədar xərclə
- işıqlandırma xərcləri

571 Dəyişən xərclərə hansılar aid edilir?

- əmək haqqı
- reklam xərcləri
- mallın yüklənilib- boşaldılması, daşınması, növlərə ayrılması, qablaşdırılması və əlavə emalı xərcləri
- sosial müdafiə fonduna ayırmalar
- gəlir vergisi

572 Xərclər satılan malların həcmnin dəyişməsindən asılılıq dərəcəsinə görə neçə qrupa ayrılır?

- 6
- 5
- 4
- 2

573 Tədavül xərcləri statistikasının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- xərclərin tipini aşkar etmək
- xərclərin təsnifatını vermək
- xərclərin ödənmə mənbələrini öyrənmək
- xərclərin mal dövriyyəsindən asılılıq dərəcəsini müəyyən etmək
- xərclərin həcmi, quruluşunu, nisbi səviyyəsini və dinamikasını xarakterizə etmək

574 Tədavül xərcəri nədir?

- məhsulun istehsalına çəkilən xərclərdir
- məhsul istehsalına çəkilən maddi xərclərdir
- məhsul istehsalına çəkilən əmək məsrəfidir
- məhsul istehsalına investisiyaların məbləğidir
- məhsul və xidmətlərin tədavülünü təmin edən maddi və canlı əmək məsrəflərinin cəmidir

575 Bazar proseslərinin səmərəliliyini ayrıca götürülərək bir göstərici tam xarakterzə edirmi?

- tam xarakterizə edir
- tədavül sferasındakı sosial nəticələr müxtəlif səpgili olduğundan göstəricilər sistemindən istifadə olunmalıdır bu və ya digər göstərici səmərəni tam qiymətləndirməyə imkan verir
- tədavül xərclərinin səviyyəsi səmərəni dolğun əks etdirir
- ticarətin rentabelliği səmərəliliyi dana dolğun əks etdirir

576 Müəssisədə məhsulun hansı dəyər göstəricilərindən istifadə olunur?

- Ümumi məhsul ;
- Ümumi dövriyyə ;
- Əmtəlik məhsul ;
- Ümumi buraxılış, aralıq istehlak və əlavə edilmiş dəyər
- Son məhsul

577 Bazarın fəaliyyətinin səmərəliliyinin icmal göstəriciləri sisteminə verilənlərdən hansı aid edilmir?

- torpaq sahələrindən istifadənin səmərəliliyi
- keçmiş əməyin səmərəliliyi göstəriciləri
- canlı əməyin məsrəflərinin səmərəliliyi göstəriciləri
- səmərəliliyin ümumiləşdirici göstəriciləri
- investisiyaların səmərəliliyi göstəriciləri

578 Ticarətdə ümumi gəlir necə hesablanır?

- ayrı-ayrı malların satışından əldə olunan mənfəəti toplanmaqla
- cari qiymətlərlə mal dövriyyəsindən cari topdan qiymətlərdə alınmış malların dəyərini çıxmaqla
- ümumi məhsuldan maddi xərcləri çıxmaqla
- əmtəlik məhsulun dəyərindən maya dəyərini çıxmaqla
- ümumi buraxılışdan aralıq istehlakı çıxmaqla

579 Bazar fəaliyyətinin sosial-iqtisadi nəticələrini qiymətləndirmək üçün hansı göstəricidən istifadə etmək məqsədəuyğun deyildir?

- mənfəət
- fondverimi
- ümumi mal dövriyyəsi

xalis mal dövriyyəsi
ümumi əlavə edilmiş dəyər

580 Bazarın sosial səmərəsi göstəricilərinə nələr aid deyil?

- alıcı tələbinin ödənmə dərəcəsi
- əhalinin qənaət etdiyi vaxtın miqdarı
- ticarətdə əmək məhsuldarlığının səviyyəsi
- ekoloji mühafizə
- ticarət və xidmət sferası işçilərinin əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması

581 Tədavül prosesinin sürətləndirilməsi bütün təkrar istehsal tsiklinin müddətinə təsir göstərirmi?

- bütöblükdə iqtisadiyyatın iqtisadi səmərəliliyinin artmasına təsir edir
- ictimai əmək məhsuldarlığının artmasına təsir etmir
- göstərmir
- tədavül xərclərinin artmasına səbəb olur
- təsir etmir

582 Tədavül sferasında baş verən proseslərin xüsusiyyəti nədən ibarətdir?

- bu sahədə mənfəət əldə olunmur
- onun fəaliyyət nəticəsi məhsul yaratmaq deyil, alıcı tələbatını ödəməkdir
- burada əldə olunan səmərə özündə alınan səmərədən ibarətdir
- bu sahənin fəaliyyəti digər sahələrə təsir etmir
- burada yeni məhsul və istehlak dəyəri yaradılır

583 Səmərəliliyin necə müəyyən olunması məqsədəuygundur?

- əsas kapitalla görə
- istehsal amillərinə görə
- istehsal xərclərinin ümumi məbləğinə görə
- tədavül xərclərinə görə
- mövcud maddi və əmək resurslarına görə

584 Səmərəlilik nədir?

- əmək məhsuldarlığını daima artırmaqdır
- qənaət rejiminə ciddi əməl etməkdir
- istehsal amillərindən tam və düzgün istifadə olunmasıdır
- istehsal xərclərinin hər vahidi müqabilində ən yüksək nəticələr əldə edilməlidir
- daha çox keyfiyyətli məhsul istehsal etməkdir